

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Učím se, tedy jsem

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Historie školy	6
2.2	Současnost školy.....	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2.5	Dlouhodobé projekty.....	8
2.6	Autoevaluace školy.....	8
3	Charakteristika ŠVP.....	10
3.1	Zaměření školního vzdělávacího programu	10
3.2	Cíle výchovně vzdělávacího procesu	10
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
3.4	Péče o žáky mimořádně nadané a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	11
3.5	Začlenění průřezových témat	13
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova.....	13
3.5.2	Výchova demokratického občana	24
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	25
3.5.4	Multikulturní výchova.....	27
3.5.5	Environmentální výchova	29
3.5.6	Mediální výchova.....	33
4	Učební plán.....	35
4.1	1. stupeň.....	35
4.2	2. stupeň.....	36
5	Učební osnovy	37
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	37
5.1.1	Český jazyk.....	37
5.1.2	Anglický jazyk.....	55
5.1.3	Německý jazyk.....	68
5.1.4	Ruský jazyk.....	74
5.1.5	Francouzský jazyk	80
5.2	Matematika a její aplikace.....	85
5.2.1	Matematika	86
5.3	Informatika	105
5.3.1	Informatika	105
5.4	Člověk a jeho svět.....	115
5.4.1	Prvouka.....	117

5.4.2	Přírodověda	123
5.4.3	Vlastivěda	128
5.5	Člověk a společnost	132
5.5.1	Dějepis	133
5.5.2	Občanská výchova	139
5.6	Člověk a příroda.....	148
5.6.1	Fyzika	149
5.6.2	Chemie.....	160
5.6.3	Přírodopis	166
5.6.4	Zeměpis	172
5.7	Umění a kultura	187
5.7.1	Hudební výchova	187
5.7.2	Výtvarná výchova	200
5.8	Člověk a zdraví.....	212
5.8.1	Výchova ke zdraví	213
5.8.2	Tělesná výchova	220
5.9	Člověk a svět práce	237
5.9.1	Pracovní činnosti	238
5.9.2	Práce s technickým materiálem	245
5.9.3	Provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů	249
5.9.4	Pěstitelské práce, chovatelství	253
5.9.5	Svět práce	260
5.9.6	Design a konstruování	262
5.10	Volitelné předměty.....	263
5.10.1	Seminář ze společenskovedních předmětů.....	263
5.10.2	Seminář a praktikum ze zeměpisu.....	263
5.10.3	Seminář z matematiky.....	264
5.10.4	Seminář z matematiky (pro třídy se zaměřením na matematiku a přírodovědné předměty)	264
5.10.5	Seminář z českého jazyka	266
5.10.6	Seminář z přírodopisu.....	266
5.10.7	Seminář z chemie	267
5.10.8	Konverzace v cizím jazyce.....	267
5.10.9	Domácnost.....	267
5.10.10	Sportovní výchova	267
5.10.11	Technické kreslení	268
5.10.12	Seminář z dějepisu.....	268

5.10.13	Seminář z informatiky.....	268
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	269
6.1	Podklady pro hodnocení.....	269
6.2	Zásady hodnocení.....	269
6.2.1	Hodnocení prospěchu	269
6.2.2	Hodnocení chování.....	271
6.2.3	Stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení	272
6.3	Slovní hodnocení	272
6.4	Sebehodnocení žáků.....	273
6.5	Výchovná opatření	273
6.6	Hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami	274
6.7	Komisionální a opravné zkoušky	274
6.8	Informační systém v hodnocení	274
6.9	Další ustanovení	275
6.9.1	Převod slovního hodnocení na klasifikaci a naopak	275
6.9.2	Nehodnocení žáka	275
6.9.3	Individuální vzdělávání	275
6.9.4	Hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech organizovaných školou	275
6.9.5	Hodnocení cizinců v základní škole	276

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Učím se, tedy jsem
Obor vzdělávání	79 – 01 – C/01 Základní škola

Předkladatel

Název školy	Základní škola, Nerudova 9, České Budějovice
Adresa školy	Nerudova 9, 370 04 České Budějovice
Ředitel školy	Mgr. Zdeněk Šrom
Zástupci ředitele	Mgr. Lenka Vaňková, Mgr. Jakub Zelenka
Koordinátor ŠVP	Mgr. Václav Staněk
IČ	62 537 784
REDIZO	600 057 801
Telefon	602 655 570, 387 422 506
Email	zdenek.srom@zsnerudova.cz
Webové stránky	www.zsnerudova.cz

Zřizovatel

Název	Statutární město České Budějovice
Adresa	Náměstí Přemysla Otakara II. č. 1, 2, 370 01 České Budějovice

Platnost dokumentu	od 1. září 2022
Projednáno pedagogickým sborem	31. srpna 2022
Projednáno školskou radou	31. srpna 2022

Mgr. Zdeněk Šrom, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Základní škola, Nerudova 9 se nachází v Českých Budějovicích v lokalitě Pražského předměstí na pravém břehu Vltavy. Byla postavena v roce 1957.

Od 1. 1. 1996 je škola právním subjektem.

V roce 2002 byla škola zasažena povodněmi, které si vyžádaly rozsáhlé opravy. Nově byly zrekonstruovány tělocvičny, šatny, pavilon školní družiny a školní jídelna. Z těchto důvodů začal školní rok 2002/2003 s jednoměsíčním zpožděním.

Na základě usnesení Zastupitelstva města Č. Budějovic se od 1. 9. 2005 ZŠ Nerudova sloučila se ZŠ Čécova. Nástupnickou organizací byla určena Základní škola Nerudova. Škola získala i nový název – Základní škola a Mateřská škola, Nerudova 9, České Budějovice.

Na základě usnesení Zastupitelstva města Č. Budějovice č. 238/2017 od 1. 1. 2018 byl změněn název školy na Základní škola, Nerudova 9, České Budějovice a došlo k oddělení těchto částí školy: Mateřská škola, K. Šatala 17, České Budějovice a Školní jídelna, K. Šatala 17, České Budějovice, které byly sloučeny se ZŠ, Nová 5, České Budějovice.

2.2 Současnost školy

Základní škola, Nerudova 9, České Budějovice je plně organizovanou základní školou s 1. a 2. stupněm, školní družinou a školní jídelnou. Je právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření.

Zřizovatelem Základní školy, Nerudova 9, České Budějovice je Město České Budějovice.

Celková kapacita školy je 1170 žáků.

V současné době se škola skládá z těchto částí:

Základní škola, Nerudova 9, České Budějovice

Školní družina, Nerudova 9, České Budějovice

Školní jídelna, Nerudova 9, České Budějovice

Základní škola, Čécova 66, České Budějovice

Školní družina, Čécova 66, České Budějovice

Základní škola má 4 tělocvičny, velký sportovní areál s atletickým oválem a víceúčelovým hřištěm, pavilon školní družiny, rozsáhlý pozemek a zázemí pro sportovní a rekreační vyžití dětí, 2 učebny počítačů, mobilní tabletová učebna, učebny fyziky, chemie a přírodopisu, školní dílny, kuchyňku, učebny jazyků, 2 školní knihovny. Součástí je školní kuchyně s jídelnou, která nabízí výběr ze dvou druhů jídel.

Odborné učebny a většina kmenových tříd je vybavena interaktivní tabulí nebo projektořem s plátnem. Kromě dvou počítačových učeben mohou žáci využívat i mobilní tabletovou učebnu. Škole byl udělen certifikát „Moderní škola na dotek“ za inovativní řešení komunikace s žáky, učiteli a rodiči. Každý žák školy má vlastní školní, a také cloudový účet s kancelářskými aplikacemi, který může využívat jak ve škole, tak z domova.

Základní škola je zaměřena na rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů. Počátky „matematických tříd“ sahají do roku 1982. V současné době je v každém ročníku 2.stupně jedna třída zaměřená na výuku matematiky a přírodovědných předmětů.

Od 1. třídy motivujeme žáky ke sportovním aktivitám a rozvoji pohybových dovedností. Škola je zapojena do sportovních projektů Děti do bruslí, Sportuj ve škole, Atletika pro děti, Minivolejbal do škol.

Úzce spolupracujeme se sportovním klubem SK Ččcova (atletika) a Fight Clubem (karate). Nabízíme velké množství sportovních kroužků – karate, florbal, fotbal, volejbal, míčové hry.

Škola věnuje velkou pozornost výuce cizích jazyků. Od 1. třídy spolupracujeme s jazykovou školou Camberwell. Dále spolupracujeme s Evropským centrem jazykových zkoušek, které umožňuje žákům školy získat evropský certifikát Cambridge English.

Od roku 2020 probíhá na 2. stupni naší školy projekt PenPal SCHOOLS zaměřený na propojení žáků z celého světa a procvičování konverzace v anglickém jazyce.

Od 3. ročníku je vyučován anglický jazyk a od 7. ročníku si žáci volí možnost druhého cizího jazyka, jazyka německého, francouzského nebo ruského.

Snažíme se od začátku školní docházky utvářet u žáků kladný vztah k přírodě prostřednictvím exkurzí, projektů, soutěží a třídění odpadů. Škole byl na roky 2020–2022 propůjčen titul „Škola udržitelného rozvoje Jihočeského kraje“. Příklady projektů EVVO: Hmyzí koutek, Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol, Recyklohraní, Škola přátelská k ptákům...

Žáci školy se účastní soutěží a olympiád (matematické, jazykové, dějepisné, zeměpisné, chemické, přírodovědné, fyzikální, soutěže na počítačích, sportovní soutěže atd.), výstav, koncertů, divadelních a filmových představení. Škola organizuje pro žáky lyžařské kurzy, plavecký výcvik žáků 1.stupně, školy v přírodě, adaptační kurzy, exkurze do zahraničí (Anglie, Německo, Rakousko – jednodenní či týdenní zájezdy) - podle zájmu žáků, tematicky zaměřené exkurze a výlety. Žáci navštěvují Jihočeskou vědeckou knihovnu, dopravní hřiště, Centrum Cassiopeia.

Ve škole funguje Rada školy, jejímž prostřednictvím mohou žáci přispívat svými názory a náměty k vylepšení chodu školy.

Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty JU, umožňuje praxe studentů.

Velmi dobrá spolupráce je s Pedagogicko-psychologickou poradnou a se Speciálně – pedagogickým centrem.

Školní družina má 11 oddělení a její provoz je od 6 do 17 hodin.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilizovaný a zkušený pedagogický sbor. Všichni vyučující jsou plně kvalifikováni. Většina vyučujících má bohatou pedagogickou praxi, pedagogický sbor je průběžně doplňován podle potřeb tak, aby byla plně zajištěna aprobovanost.

Ve škole pracují výchovní poradci zajišťující kariérové poradenství, koordinátor ICT, ŠVP a koordinátor environmentální výchovy, školní metodik prevence, metodická sdružení pro 1. stupeň a předmětové komise pro 2. stupeň. V rámci dalšího vzdělávání se pedagogové školy zúčastňují seminářů, webinářů či kurzů k prohloubení odborné kvalifikace.

Kvalitní a propracovaný systém školního poradenského pracoviště přináší výborné výsledky při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí tohoto pracoviště jsou: 2 výchovní poradci, speciální pedagog, sociální pedagog, školní metodik prevence.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je zajišťována zejména následujícími aktivitami:

- třídní schůzky (4x ročně)
- vzájemné pohovory dle zájmu rodičů a potřeb školy
- konzultační hodiny výchovného poradce pro rodiče
- společné akce žáků, jejich rodičů a učitelů (bruslení, spaní ve škole, zahradní slavnost, vánoční besídka apod.)
- aktuální informace najdou rodiče na webových stránkách školy
- den otevřených dveří
- setkání s rodiči budoucích prvňáků
- školská rada pravidelně projednává a vyjadřuje se k materiálům dle zák.561/2004 Sb. v posledním znění
- velmi početná a aktivní je rovněž rodičovská organizace – SRPDŠ
- spolupráce s malotřídními školami

2.5 Dlouhodobé projekty

- Jsme příjemci grantu ESF: Šablony II., na které plynule navází Šablony III.
- Ovoce a zelenina do škol
- Mléko do škol
- Děti do bruslí – výuka základů bruslení pro žáky 1. a 2. ročníku
- Sportuj ve škole
- Minivolejbal do škol
- Dětský úsměv
- Projekty EVVO – každý školní rok ve všech ročnících (za uskutečňování těchto projektů škole přidělen titul „Škola udržitelného rozvoje 1. stupně“)
- Každoročně uskutečňované projekty: Vánoce, Velikonoce, Dopravní výchova, Žijeme v EU
- PenPal SCHOOLS – zaměřený na propojení žáků z celého světa a procvičování konverzace v anglickém jazyce
- Women for women – obědy pro děti

2.6 Autoevaluace školy

Systematické posuzování činnosti školy, které slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Jsou současně i hodnocením kvality školy, hodnocením kvality ŠVP a východiskem pro další práci školy.

Interní evaluace (autoevaluace)

Jedná se o evaluaci, kterou provádějí sami pedagogičtí pracovníci školy. Cílem je kriticky hodnotit vlastní práci a stále zkvalitňovat pedagogickou práci školy.

Základem je pedagogická diagnostika, která povede k hodnocení klíčových kompetencí a k práci s žákovským sebehodnocením. Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitel školy.

Na rozdíl od stěžejní evaluační role vyučujícího daného vzdělávacího předmětu, který hodnotí zejména úspěšnosti žáků při dosahování dílčích kompetencí v průběhu vyučovací hodiny, (za čtvrtletí, pololetí atd.), úloha ředitele školy a jím pověřených metodických orgánů (předmětových komisí, metodických sdružení apod.) spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých (oborů) vzdělávacích oblastí, a to především na konci 1., 2. a 3. vzdělávacího období ŠVP.

Preferovanou evaluační formou jsou standardizované testy, vypracované jednotlivými předmětovými komisemi a metodickým sdružením, které umožní porovnat úspěšnost žáků v ročníku (třídě apod.). Cíle, předmět hodnocení, obsah, formy a metody by měly zohledňovat i vytčené (dlouhodobé, střednědobé, roční ...) vzdělávací priority školy.

V průběhu každého roku k autoevaluci poslouží i dotazník, ve kterém žáci vyjádří své názory na školní klima, pocit bezpečí a možnost vlastní realizace při výuce.

Externí evaluace

Velmi významnou evaluační formou je cílené získávání informací od bývalých žáků – absolventů školy. Jejich vlastní zhodnocení vzdělávání (např. formou vyplnění zadaného dotazníku) umožní škole vytvořit si alespoň částečně objektivní obraz o tom, jak se jí vzděláváním podle ŠVP daří vybavovat žáky klíčovými kompetencemi pro další studium, osobní a pracovní život.

Nedílnou součástí je zpětná vazba ze strany klienta (rodiče) a ze strany svého zřizovatele. Škola proto bude v pravidelných intervalech 2 let opakovat zjišťování vzdělávacích požadavků rodičů zejména formou standardizovaných dotazníků. Operativně budou využívány i výstupy z jednání Školské rady a Rady rodičů.

Důležitým ukazatelem je i image školy na veřejnosti, zejména mimo okruh rodičů žáků.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školního vzdělávacího programu

Vzdělávání a výchova žáků jsou prvořadé při formování osobnosti člověka. Všechno, co nás obklopuje, nás ovlivňuje. Naší povinností je v tomto těžkém úkolu být vzorem, a přitom nabízet takové aktivity, kde se každý žák může realizovat a zažít pocit úspěchu.

Pilíře našeho ŠVP

- kvalita výuky
- slušnost, vzájemná úcta, tolerance
- komunikace
- schopnost týmové práce
- samostatnost v učení a chování
- zodpovědnost
- dovednost řešit konflikty
- tvořivost, vlastní aktivita a kreativita žáků
- spolupráce s rodiči a veřejností, budování otevřeného a pozitivního vztahu s rodiči

3.2 Cíle výchovně vzdělávacího procesu

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je rozvíjet osobnost žáka tak, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně a rozumně se rozhodovat, být slušný a odpovědný za své skutky a činy, jednat v souladu s mravními zásadami, uvědomovat si podstatu demokratické společnosti a svého začlenění v ní.

učit se poznávat – zlepšujeme motivaci žáků

učit se jednat – učíme žáky komunikovat

učit se žít společně – vytvářet rovné příležitosti pro všechny děti

učit se prosadit – propojovat teorii s praxí

- a) Vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností, k pozitivnímu přístupu k výuce a vzdělávání, abychom dál rozvíjeli jejich zájem o studium v dalším životě.
- b) Snažíme se připravit žáka do života jako jedinečnou osobnost, která je na vyspělé kulturní úrovni, schopná orientovat se v životě aktivně, samostatně a tvořivě.
- c) Přistupujeme k výchově a vzdělávání žáka tak, abychom vychovali člověka schopného řešit situace běžného života a problémy, ke kterým přistupuje uvědoměle a aktivně, ke kterým je schopen zaujmout určitý postoj, má touhu podílet se sám na dalším sebevzdělávání, získávání dalších vědomostí, dovedností a návyků a chápat všeobecné souvislosti – ve společnosti, přírodě, zdraví a kultuře. Tím se pak stane platným a užitečným nejen sobě, ale i společnosti.
- d) Rozvíjíme spolupráci s rodiči, ale i s širokou veřejností svojí otevřeností, diplomacií, vstřícností a taktem. Prezентujeme činnost kulturními akcemi, prostřednictvím médií nebo školního časopisu.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Snahou nás všech je žáky vzdělávat a vychovávat osobním příkladem, rozvíjet jejich osobnost, podporovat je v jejich aktivitách, vzdělávat se po celý profesní život. Děti bereme jako partnery, chceme je dobře připravit do života. Od první třídy učíme děti plánovat, rozhodovat a sebehodnotit.

- Ve vybraných třídách 2.stupně je výuka zaměřena na matematiku a přírodovědné předměty. Chceme nadané žáky připravit na náročné studium na středních školách a vyučujeme rozšířenou

výuku posílením dotace hodin matematiky formou semináře z matematiky a náročnější výukou v ostatních přírodovědných předmětech.

- využívání různých zdrojů informací, práce s daty, využívání digitálních dovedností při výuce, podpora počítačové gramotnosti
- rozvoj čtenářské gramotnosti, výchova k aktivnímu čtenářství formou čtenářských dílen, spolupráce s městskou knihovnou, účast v literárních soutěžích, tvorba školního časopisu
- podpora výuky cizích jazyků, realizace výjezdů do zahraničí, podpora přípravy na mezinárodně uznávané jazykové zkoušky, snaha o spolupráci se školou v německy nebo anglicky mluvících zemích, konverzační projekty, kroužky anglického jazyka od 1. třídy
- uplatňovat aktivizující formy a metody výuky – soutěže, hry, vycházky, besedy, exkurze
- podporovat rozvoj finanční gramotnosti i pomocí projektových dnů
- zajistit vhodné podmínky pro vzdělávání žáků s SVP a pro podporu žáků nadaných, spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními, včas odhalovat školní neúspěšnost
- uplatňovat diferencovaný a individualizovaný přístup vzhledem k odlišným schopnostem žáků
- podporovat u žáků kladný vztah k přírodě a ochraně životního prostředí prostřednictvím projektů EVVO, exkurzí
- nabízet žákům pestrý výběr volitelných předmětů, zajistit co nejširší a různorodou nabídku zájmové činnosti
- podporovat přípravu a motivovat žáky k účasti na sportovních a vědomostních soutěžích

3.4 Péče o žáky mimořádně nadané a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme zajistit:

- vhodnou motivaci k další práci
- zohlednění jejich potřeb a specifických nároků všemi pedagogy
- podporu založenou na úzké spolupráci s rodiči a odborníky

Škola zajišťuje péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud žák potřebuje podpůrná opatření, volí se tak, aby odpovídala žákovu zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám. Pokud je nutné, sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce Plán pedagogické podpory (PLPP), který má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími žáka s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobu kontroly osvojení znalostí a dovedností. Další postup bude individuálně posuzován a jednáno bude se ŠPZ. Další podporou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je pedagogická intervence, která je žákům poskytována na základě rozhodnutí ředitele školy. IVP bude podle doporučení ŠPZ vypracován tak, aby použitím vhodných metod práce bylo žákovi umožněno zvládnout výuku v plném rozsahu. Na přípravě IVP spolupracuje výchovný poradce s třídním učitelem, případně s dalšími vyučujícími a je schvalován zákonnými zástupci žáků.

Zodpovědnými osobami ve škole jsou výchovní poradci Mgr. Šedivá, Mgr. Kubešová a speciální pedagog. Mgr. Kubešová je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Pokud je školským poradenským zařízením doporučován předmět speciálně pedagogické péče jako forma další péče o žáka ve škole, je toto podpůrné opatření školou poskytováno. Výukou je pověřena speciální pedagožka Mgr. Vladimíra Beranová.

Škola se řídí doporučeními, která vyplynula z odborného vyšetření těchto žáků.

Pro mimořádně nadané žáky umožňujeme:

- možnost účasti na olympiádách a soutěžích

- rozšířenou výuku matematiky na 2.stupni
- prohlubování učiva a vytváření dovedností formou individuálního přístupu

Podobně jako u žáků se SVP je možné sestavit IVP mimořádně nadaného žáka, který sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování škola spolupracuje s rodiči mimořádně nadaného žáka.

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

ročník	Český jazyk	Matematika	Informatika	Přírodověda	Prvouka	Vlastivěda	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Pracovní činnosti
1.	Jazyková výchova	Závislosti, vztahy a práce s daty Geometrie v rovině a prostoru Číslo a početní operace			Lidé a čas		Vokální činnosti		Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti
2.	Jazyková výchova	Geometrie v rovině a prostoru. Číslo a početní operace			Lidé a čas		Vokální činnosti		Konstrukční činnosti Práce s drobným materiálem
3.	Jazyková výchova	Číslo a početní operace			Lidé a čas		Vokální činnosti		Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti
4.	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova	Číslo a početní operace	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Informační systémy Digitální technologie	Rozmanitost přírody		Místo, kde žijeme	Vokální činnosti		Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti
5.	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova	Číslo a početní operace	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Informační systémy Digitální technologie	Rozmanitost přírody			Vokální činnosti		Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti

ročník	Český jazyk	Matematika	Informatika	Výtvarná výchova	Pracovní činnosti	Občanská výchova	Chemie	Přírodopis
6.	Úvod o českém jazyce Zvuková stránka jazyka	Desetinná čísla Úhel a jeho velikost Trojúhelník Dělitelnost přirozených čísel Celá čísla	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Informační systémy Digitální technologie					Biologie živočichů Praktické poznávání přírody
7.		Racionální čísla Trojúhelník Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Čtyřúhelníky Procenta Hranoly	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Informační systémy Digitální technologie			Život ve společnosti		Obecná biologie Biologie hub Biologie rostlin Praktické poznávání přírody
8.		Lineární rovnice	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Informační systémy Digitální technologie	Rozvíjení smyslové citlivosti			Pozorování, pokus a bezpečnost práce Částicové složení látek a chemické prvky Chemické reakce	
9.		Lomený výraz Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými Funkce Podobnost Jehlan, kužel, koule Goniometrické funkce Finanční matematika	Data, informace a modelování Algoritmizace a programování Digitální technologie	Rozvíjení smyslové citlivosti			Výpočty v chemii Uhlovodíky – organické sloučeniny Deriváty uhlovodíků Chemie a společnost	Neživá příroda

Sebezpoznaní a sebepojetí

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Prvouka	Občanská výchova	Výchova ke zdraví	ČSP – Svět práce
3.			Lidé kolem nás			
4.						
5.						
6.	Stylistické útvary				Hodnota zdraví Dospívání Tělesná hygiena	
7.		Jednoduchá sdělení		Člověk jako jedinec		
8.					Reprodukční zdraví Sexuální dospívání	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání
9.						Zaměstnání Podnikání

Seberegulace a sebeorganizace

ročník	Prvouka	Tělesná výchova	Pracovní činnosti
1.	Lidé kolem nás	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů
2.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Příprava pokrmů Práce s drobným materiálem
3.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů
4.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů
5.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů

ročník	Tělesná výchova	Dějepis	Výchova ke zdraví	ČSP – Práce s technickým materiálem	ČSP – Svět práce
6.				Jednoduché pracovní operace a postupy	
7.	Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Člověk jako jedinec	denní režim, stres, duševní hygiena, choroby, závislosti		
8.	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení		Reprodukční zdraví Sexuální dospívání		Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání
9.	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení			Jednoduché pracovní operace a postupy	Zaměstnání

Psychohygiena

ročník	Informatika	Přírodověda	Prvouka	Hudební výchova	Tělesná výchova
1.			Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
2.			Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví	Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
3.				Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
4.	Digitální technologie	Člověk a jeho zdraví		Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
5.	Digitální technologie	Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví			Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení

ročník	Informatika	Hudební výchova	Tělesná výchova	Občanská výchova	Přírodopis	Výchova ke zdraví
6.	Digitální technologie	Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení			
7.	Digitální technologie	Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Život ve společnosti		Stres Duševní hygiena
8.	Digitální technologie	Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Člověk a rodinný život	Biologie člověka	
9.		Vokální činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení			

Kreativita

ročník	Český jazyk	Matematika	Informatika	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Pracovní činnosti	ČSP – Práce s technickým materiálem
1.				Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti	
2.				Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Konstrukční činnosti, Práce s drobným materiálem	
3.				Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti	
4.		Nestandardní aplikační úlohy a problémy		Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti	
5.	Literární výchova	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Algoritmizace a programování	Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti	
6.		Trojúhelník Krychle a kvádr Osová a středová souměrnost	Algoritmizace a programování	Instrumentální činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků		Technické náčrty a výkresy
7.	Stylistické útvary	Čtyřúhelníky Hranoly	Algoritmizace a programování	Instrumentální činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků		
8.	Stylistické útvary		Algoritmizace a programování	Instrumentální činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků		
9.		Funkce	Algoritmizace a programování	Instrumentální činnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků		

Poznávání lidí

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Prvouka	Vlastivěda	Německý jazyk	Ruský jazyk	Francouzský jazyk	Dějepis	Občanská výchova	Výchova ke zdraví
3.	Komunikační a slohová výchova Literární výchova		Lidé kolem nás							
4.				Lidé kolem nás						
6.	Skladba	Jednoduchá sdělení, Tematické okruhy							Naše škola, naše obec	
7.					Jednoduchá sdělení	Jednoduchá sdělení	Jednoduchá sdělení	Raný novověk		
8.		Jednoduchá sdělení							Člověk a rodinný život Člověk a občanský život	Rodina Vztahy ve dvojici

Mezilidské vztahy

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Prvouka	Vlastivěda	Pracovní činnosti	Francouzský jazyk	Občanská výchova	Výchova ke zdraví	ČSP – Svět práce
1.			Lidé kolem nás		Příprava pokrmů				
2.			Lidé kolem nás		Příprava pokrmů				
3.					Příprava pokrmů				
4.		Jednoduchá sdělení		Lidé kolem nás	Příprava pokrmů				
5.				Lidé kolem nás	Příprava pokrmů				
6.								Individuální násilí Dospívání	
7.							Život ve společnosti		
8.							Člověk a rodinný život Člověk a občanský život	Rodina Domácí násilí Vztahy ve dvojici Manipulace	Trh práce
9.	Stylistické útvary					Jednoduchá sdělení Tematické okruhy			Zaměstnání

Komunikace

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Informatika	Prvouka	Vlastivěda	Hudební výchova	Německý jazyk	Ruský jazyk	Francouzský jazyk	Občanská výchova	ČSP – Svět práce
1.	Komunikační a slohová výchova			Místo, kde žijeme		Instrumentální činnosti Hudebně – pohybové činnosti					
2.	Komunikační a slohová výchova					Instrumentální činnosti					
3.	Komunikační a slohová výchova	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy Slovní zásoba				Instrumentální činnosti					
4.	Komunikační a slohová výchova, Literární výchova	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy Slovní zásoba	Data, informace a modelování		Lidé kolem nás	Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti					
5.	Komunikační a slohová výchova, Literární výchova	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy Slovní zásoba	Data, informace a modelování								
6.	Zvuková stránka jazyka	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Data, informace a modelování								
7.	Nauka o tvoření slov	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Data, informace a modelování				Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Život ve společnosti	
8.		Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Data, informace a modelování				Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Člověk a rodinný život	
9.	Stylistické útvary	Jednoduchá sdělení	Data, informace a modelování				Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Zaměstnání

Kooperace a kompetice

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Informatika	Tělesná výchova
1.				Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
2.				Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
3.				Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
4.	Literární výchova	Tematické okruhy Slovní zásoba a tvoření slov		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení
5.		Tematické okruhy Slovní zásoba a tvoření slov	Informační systémy	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení

ročník	Informatika	Tělesná výchova	Německý jazyk	Ruský jazyk	Francouzský jazyk	Občanská výchova	ČSP – Práce s technickým materiálem	ČSP – Svět práce
6.	Informační systémy	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Jednoduchá sdělení	Jednoduchá sdělení	Jednoduchá sdělení		Vlastnosti materiálu	
7.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy			
8.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení						
9.		Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení				Stát a hospodaření	Vlastnosti materiálu	Zaměstnání

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ročník	Matematika	Informatika	Přírodověda	Prvouka	Pracovní činnosti	Občanská výchova	Přírodopis	Výchova ke zdraví
1.					Konstrukční činnosti			
2.				Místo, kde žijeme	Konstrukční činnosti			
3.					Konstrukční činnosti			
4.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Algoritmizace a programování	Rozmanitost přírody		Konstrukční činnosti			
5.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Algoritmizace a programování	Rozmanitost přírody		Konstrukční činnosti			
6.	Desetinná čísla Dělitelnost přirozených čísel Krychle a kvádr Celá čísla Osová a středová souměrnost	Algoritmizace a programování				Majetek, vlastnictví a hospodaření	Praktické poznávání přírody	Individuální násilí Zásady 1. pomoci
7.	Trojúhelník Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Čtyřúhelníky Procenta Hranoly	Algoritmizace a programování				Člověk jako jedinec	Praktické poznávání přírody	Závislosti Bezpečnost a ochrana zdraví Ochrana před úrazy Zásady 1. pomoci
8.	Lineární rovnice	Algoritmizace a programování						Domácí násilí Reprodukční zdraví Mimořádné události Zásady 1. pomoci
9.	Lomený výraz Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými Funkce Podobnost Jehlan, kužel, koule Goniometrické funkce Finanční matematika	Algoritmizace a programování				Životní perspektivy		

Hodnoty, postoje, praktická etika

ročník	Český jazyk	Dějepis	Občanská výchova	Fyzika
1.	Literární výchova			
2.	Literární výchova			
3.	Literární výchova			
7.			Člověk jako jedinec	
8.			Člověk a rodinný život Člověk a občanský život	Práce, výkon a energie Elektrický proud
9.		Dějiny 20. stol. Československo a svět v době 2. sv. v.	Životní perspektivy	

3.5.2 Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

ročník	Prvouka	Občanská výchova
2.	Místo, kde žijeme	
6.		Naše škola, naše obec
7.		Náš region, naše vlast

Občan, občanská společnost a stát

ročník	Dějepis	Občanská výchova
7.		Člověk a právo
8.		Člověk a pracovní život Člověk a občanský život
9.	Československo a svět v 2. pol. 20. stol., 21. stol.	

Formy participace občanů v politickém světě

ročník	Občanská výchova
7.	Náš region, naše vlast
8.	Člověk a právo

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

ročník	Dějepis	Občanská výchova	Zeměpis
6.	Starověk		
7.		Člověk a právo	
8.		Člověk a občanský život	Evropa
9.			Politická mapa dnešního světa

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

ročník	Český jazyk	Prvouka	Vlastivěda	Hudební výchova	Německý jazyk	Dějepis	Občanská výchova	Zeměpis
3.		Místo, kde žijeme						
5.			Místo, kde žijeme					
6.						Starověk		
7.						Vrcholný a pozdní středověk		
8.	Obecné výklady o jazyce Liter. výchova			Poslechové činnosti		Novověk Počátky 20. stol.		Evropa
9.					Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Dějiny 20. stol. Československo a svět v době 2. sv. v. Československo a svět v 2. pol. 20. stol. 21. stol.	Globální svět	Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

Objevujeme Evropu a svět

ročník	Anglický jazyk	Vlastivěda	Dějepis	Občanská výchova	Zeměpis
5.		Místo, kde žijeme			
8.	Jednoduchá sdělení, Tematické okruhy				Evropa
9.			Československo a svět v 2. pol. 20. stol. 21. stol.	Mezinárodní vztahy	Česká republika Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

Jsme Evropané

ročník	Anglický jazyk	Vlastivěda	Německý jazyk	Ruský jazyk	Francouzský jazyk	Dějepis	Občanská výchova	Fyzika	Zeměpis
5.		Místo, kde žijeme							
6.								Měření fyzikálních veličin	
7.			Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Raný středověk		Síla	
8.			Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Počátky 20. stol.		Práce, výkon a energie	Evropa
9.	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Mezinárodní vztahy	Jaderná energie	Česká republika Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

3.5.4 Multikulturní výchova

Kulturní difference

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Přírodověda	Hudební výchova	Německý jazyk	Dějepis	Občanská výchova	Zeměpis
2.				Hudebně pohybové činnosti				
3.				Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti				
5.			Člověk a jeho zdraví	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti				
6.				Poslechové činnosti		Starověk	Kulturní život	Antarktida
7.				Poslechové činnosti		Raný středověk	Život ve společnosti Člověk jako jedinec	Afrika Severní Amerika Jižní Amerika
8.	Liter. výchova – vývojová období	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy						Asie, Evropa
9.		Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Poslechové činnosti	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy			Česká republika Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

Lidské vztahy

ročník	Český jazyk	Anglický jazyk	Vlastivěda	Německý jazyk	Ruský jazyk	Francouzský jazyk	Občanská výchova	Zeměpis	ČSP – Svět práce
4.			Lidé kolem nás						
6.		Jednoduchá sdělení						Antarktida	
7.				Tematické okruhy	Tematické okruhy	Tematické okruhy	Život ve společnosti	Afrika Severní Amerika Jižní Amerika	
8.				Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Asie Evropa	Trh práce
9.	Liter. výchova-vývoj literatury ve 20. století				Jednoduchá sdělení Tematické okruhy	Jednoduchá sdělení Tematické okruhy		Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa	

Etnický původ

ročník	Dějepis	Občanská výchova	Přírodopis	Zeměpis
6.		Kulturní život		Antarktida
7.	Pravěk – vznik světa a vývoj člověka			Afrika Severní Amerika Jižní Amerika
8.			Biologie člověka Genetika	Asie Evropa
9.				Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

Multikulturalita

ročník	Český jazyk	Občanská výchova	Přírodopis	Zeměpis
6.	Liter. výchova - liter. druhy a formy	Kulturní život		Antarktida
7.	Liter. výchova			Afrika Severní Amerika Jižní Amerika
8.	Nauka o tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis		Genetika	Asie Evropa
9.	Slovní zásoba a význam slov			Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

Princip sociálního smíru a solidarity

ročník	Občanská výchova	Zeměpis
8.	Člověk a pracovní život	
9.		Společenské a hospodářské prostředí Politická mapa dnešního světa

3.5.5 Environmentální výchova

Ekosystémy

ročník	Anglický jazyk	Přírodověda	Prvouka	Dějepis	Přírodopis	Zeměpis
2.			Rozmanitost přírody			
4.		Rozmanitost přírody				
6.					Biologie živočichů Praktické poznávání přírody	Hydrosféra Biosféra Světový oceán
7.				Vrcholný a pozdní středověk	Obecná biologie Biologie rostlin Praktické poznávání přírody	
8.				Novověk		
9.	Tematické okruhy				Základy ekologie	Společenské a hospodářské prostředí

Základní podmínky života

ročník	Anglický jazyk	Přírodověda	Prvouka	Občanská výchova	Dějepis	Fyzika	Přírodopis	Zeměpis	ČSP – Pěstitelské práce, chovatelství
3.			Rozmanitost přírody						
4.		Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví							
5.		Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví							
6.						Vlastnosti látek a těles		Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Světový oceán Biosféra	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství
7.					Raný středověk		Obecná biologie praktické poznávání přírody		
8.	Tematické okruhy				Novověk				Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství
9.	Tematické okruhy			Globální svět	Dějiny 20. stol. Československo a svět v době 2. sv. v. Československo a svět ve 2. polovině 20. století, 21. století		Základy ekologie	Česká republika Světové hospodářství	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ročník	Anglický jazyk	Přírodověda	Prvouka	Dějepis	Občanská výchova	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	ČSP – Práce s technickým materiálem	ČSP – Pěstitelské práce, chovatelství
1.			Rozmanitost přírody								
4.		Rozmanitost přírody									
5.		Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví									
6.					Kulturní život				Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Světový oceán Biosféra Antarktida	Úloha techniky v životě člověka	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství
7.	Tematické okruhy				Život ve společnosti			Obecná biologie	Severní Amerika Jižní Amerika Afrika		
8.	Tematické okruhy			Novověk	Člověk a občanský život	Vnitřní energie a teplo, změny skupenství	Směsi Chemická reakce Roztoky a anorganické sloučeniny	Biologie člověka	Asie Evropa		Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství
9.	Tematické okruhy			Československo a svět ve 2. polovině 20. století, 21. století	Stát a právo Globální svět Mezinárodní vztahy	Střídavý proud Jaderná energie	Redoxní reakce a elektřina Organické sloučeniny – uhlovodíky Plasty Termické reakce Chemie a společnost	Neživá příroda Základy ekologie	Světové hospodářství Krajina a životní prostředí		Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření Chovatelství

Vztah člověka k prostředí

ročník	Přírodověda	Prvouka	Výtvarná výchova	Pracovní činnosti
1.		Rozmanitost přírody		Pěstitelské práce
2.		Rozmanitost přírody	Rozvíjení smyslové citlivosti	Pěstitelské práce
3.				Pěstitelské práce
4.	Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví			Pěstitelské práce
5.	Člověk a jeho zdraví			Pěstitelské práce

ročník	Anglický jazyk	Výtvarná výchova	Pracovní činnosti	Občanská výchova	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	ČSP – Provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů
6.		Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity		Naše škola, naše obec Náš region, naše vlast			Biologie živočichů	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Světový oceán Biosféra Antarktida	Vokální činnosti	Údržba oděvů a textilií Úklid domácnosti Odpad a jeho ekologická likvidace
7.	Tematické okruhy	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků					Obecná biologie Biologie rostlin	Severní Amerika Jižní Amerika Afrika	Vokální činnosti Poslechové činnosti	
8.	Tematické okruhy	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity		Člověk a občanský život	Vnitřní energie a teplo, změny skupenství	Částicové složení látek a chemické prvky Chemická reakce	Biologie člověka	Asie Evropa		Údržba oděvů a textilií Úklid domácnosti Odpad a jeho ekologická likvidace
9.	Tematické okruhy	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity	Mezinárodní vztahy	Globální svět	Střídavý proud Jaderná energie	Organické sloučeniny – uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Plasty Termické reakce Chemie a společnost	Neživá příroda Základy ekologie	Česká republika Krajina a životní prostředí		

3.5.6 Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ročník	Český jazyk	Informatika	Občanská výchova	Zeměpis	Výchova ke zdraví
4.		Digitální technologie			
5.	Komunikační a slohová výchova	Digitální technologie			
6.		Digitální technologie	Kulturní život		
7.		Digitální technologie			
8.		Digitální technologie			Manipulace
9.		Digitální technologie		Společenské a hospodářské prostředí	

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

ročník	Občanská výchova	Zeměpis
6.	Kulturní život	
9.	Stát a právo	Společenské a hospodářské prostředí

Stavba mediálních sdělení

ročník	Občanská výchova
6.	Kulturní život

Vnímání autora mediálních sdělení

ročník	Český jazyk	Občanská výchova	Hudební výchova
1.			Poslechové činnosti
2.			Poslechové činnosti
4.			Poslechové činnosti
5.			Poslechové činnosti
6.		Kulturní život	
7.	Stylistické útvary		

Fungování a vliv médií ve společnosti

ročník	Přírodověda	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Občanská výchova
5.	Člověk a jeho zdraví		Rozvíjení smyslové citlivosti	
6.				Kulturní život
9.		Vývoj české populární hudby		Stát a právo

Tvorba mediálního sdělení

ročník	Český jazyk	Informatika
8.	Stylistické útvary	Digitální technologie
9.		Digitální technologie

Práce v realizačním týmu

ročník	Občanská výchova	Přírodopis
6.	Náš region, naše vlast	
9.	Stát a právo	Základy ekologie

4 Učební plán

4.1 1. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem za 1. st.
Český jazyk	9 (8+1)	10 (8+2)	9 (6+3)	8 (5+3)	7 (6+1)	43 (33+10)
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9 (9+0)
Matematika	4	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)	5 (4+1)	24 (20+4)
Informatika	-	-	-	1	1	2 (2+0)
Prvouka	2 (1+1)	2 (1+1)	2	-	-	6 (4+2)
Přírodověda	-	-	-	1	2	3 (3+0)
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4 (4+0)
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5 (5+0)
Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	7 (7+0)
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10 (10+0)
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5 (5+0)
celkem v ročníku	20 (18+2)	22 (18+4)	25 (21+4)	25 (21+4)	26 (24+2)	118 (102+16)

4.2 2. stupeň

Povinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem za 2. st.
Český jazyk	4	4	4 (3+1)	4	16 (15+1)
Anglický jazyk	3	3	3	3	12 (12+0)
2. cizí jazyk	-	2	2	2	6 (6+0)
Matematika	4 (3+1)	4	4	4	16 (15+1)
Informatika	1	1	1	1	4 (4+0)
Dějepis	2	2	2	2 (1+1)	8 (7+1)
Občanská výchova	1	1	1	1 (0+1)	4 (3+1)
Fyzika	2	2 (1+1)	2	2 (1+1)	8 (6+2)
Chemie	-	-	2	2 (1+1)	4 (3+1)
Přírodopis	2	2 (1+1)	2	1	7 (6+1)
Zeměpis	2 (1+1)	1	2 (1+1)	2	7 (5+2)
Hudební výchova	1	1	1	1	4 (4+0)
Výtvarná výchova	1	1	1	2	5 (5+0)
Výchova ke zdraví	1	1	-	-	2 (2+0)
Tělesná výchova	2	2	2	2	8 (8+0)
Člověk a svět práce	1	0	1	1	3 (3+0)
Volitelný předmět	2 (0+2)	2 (0+2)	2 (0+2)	2 (0+2)	8 (0+8)
celkem v ročníku	29 (25+4)	29 (25+4)	32 (28+4)	32 (26+6)	122 (104+18)

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace se na naší škole realizuje v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk, anglický jazyk a další cizí jazyk

Vyučovací předměty sledují společný cíl – poskytnout žákům možnost získat dovednosti v jazyce, který je základním nástrojem vzdělávání ve všech oborech. Jazykové vzdělávání umožní žákům formulovat myšlenky a pocity, názory. Jazykové vyjádření je úzce svázáno s myšlením a je jedním z jeho prostředků. Význam jazykové přípravy je proto zohledněn v průběhu vyučování. Je nutné jej chápat v rovině kulturní, společenské i psychické.

Do oblasti patří tyto vyučovací předměty – obory:

Český jazyk

Anglický jazyk (3. – 9. třída)

Další cizí jazyk (7. – 9. třída)

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, dějepis, zeměpis, hudební a výtvarnou výchovu. Výuka cizích jazyků je na naší škole dále posilována jazykově motivovanými zájezdy (1x ročně jednodenní zájezd do některé z německy mluvících zemí, obvykle 1x za 2 roky pobytový zájezd do Anglie), možností využít video a audiotechniku, možností využít počítačovou učebnu.

Při výuce jazyků klademe důraz především na následující životní kompetence – komunikace, kooperace, kompetice, tvořivost, řešení problémů, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchovu.

5.1.1 Český jazyk

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
9	10	9	8	7	4	4	4	4

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk stanovených RVP pro základní vzdělávání a náplň průřezových témat RVP pro ZŠ. Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků ZŠ. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je základním předpokladem úspěšného vzdělávání ve všech dalších oborech, zejména při osvojování cizích jazyků. Vzdělávací obsah oboru český jazyk je pro větší přehlednost rozdělen na 3 složky: Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena výuka gramatiky.

1.stupeň

V průběhu 1.-5. ročníku je prvořadým úkolem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – správnou techniku čtení a psaní. Žák má číst s porozuměním. Naším cílem je přiměřené obohacování slovní zásoby tak, aby žáci zvládli souvislé vyjadřování ve spisovné podobě českého jazyka. Ve výuce gramatiky si žáci osvojují podstatné poznatky ze systému českého jazyka tak, aby prakticky zvládali základy českého pravopisu.

2.stupeň

V průběhu 6.-9. ročníku je naším hlavním cílem prohlubování a upevňování poznatků získaných na 1. stupni, jejich rozšiřování a vedení žáků k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování. Výuka literárně výchovné části směřuje k tomu, aby žáci dovedli poznat hodnotnou literaturu a na základě četby a dalších činností se utvářel jejich trvalý zájem o četbu.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
 - vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
 - seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
 - propojovat probraná témata a jazykové jevy
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
 - naučit se vyslovit obsah myšlenky opisem tématu, chybí-li slovní zásoba
 - hledat vlastní postup při řešení problému
 - vést žáky k tomu, aby uměli nalézt chybu v textu a odůvodnili správné řešení
- Kompetence komunikativní
 - pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
 - nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění literárních textů
 - nabízet žákům dostatek možností k porozumění rozhovoru a jednoduchému psanému textu
- Kompetence sociální a personální
 - vytvářet příležitost k diskusi
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
- Kompetence občanské
 - budovat pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
 - uvědomovat si školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
 - vést žáky k respektování různých kulturních literárních dědictví
 - poznat naše kulturní tradice a hist. dědictví, vážit si jejich vnitřních hodnot
 - vést žáky k tomu, aby respektovali a oceňovali tradice, kulturní a historické dědictví
- Kompetence pracovní
 - samostatně pracovat se slovníkem
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

1. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti, vyjadřuje se přiměřeně věku - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic	rozvíjení znělého hlasu nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání praktické čtení – technika čtení, pozorné čtení komunikační situace – omluva, pozdrav, oslovení dodržování hygienických návyků správného psaní psaní správných tvarů písmen a číslic spojování do slabik a slov, interpunkce, znaménka
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností a poznávání	

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	poslech literárních textů vyprávění pohádky, spojování textu s ilustrací reprodukce textu, přednes básně, dramatizace pohádky a básně

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika

2. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • správně artikuluje a srozumitelně se vyjadřuje v krátkých souvislých projevech • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru • zvládá hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání praktické čtení – plynulé čtení, znalost orientačních prvků v textu komunikační situace – prosba, vzkaz komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty souvislý mluvený projev dodržování hygienických návyků správného psaní plynulý a úhledný písemný projev
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky, souhlásky • porovnává významy slov, zvláště slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	hláskosloví a stavba slov slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu třídění slov, seznamování se s některými slovními druhy druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu

odůvodňuje a píše správně i,í / y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách, ovládá pravopis slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova s ú, ů, zná pravopis velkých písmen na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností a poznávání	

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vypráví jednoduchý text pohádky nebo povídky podle dějové posloupnosti - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy, volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně zážitkové čtení a naslouchání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Hodnoty, postoje, praktická etika	

3. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	praktické čtení – čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení – klíčová slova komunikační situace – zpráva, oznámení komunikační pravidla – střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování souvislý mluvený projev dodržování hygienických návyků správného psaní technika psaní – úhledný a přehledný písemný projev žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Poznávání lidí

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • porovnává významy slov, zvláště slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu a synonyma, vyhledává v textu vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná • odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	význam slova – slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu, synonyma, vyjmenovaná slova znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu třídění slov, seznamování se s některými slovními druhy, ohebné a neohebné slovní druhy věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností a poznávání	

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	četba uměleckých, populárních a naukových textů, upevňování čtenářských dovedností a návyků, přirozená intonace základní literární pojmy – poezie (báseň, rým, sloka, přednes), próza (pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí	

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – vypravování, dialog na základě obrazového i jiného materiálu základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, vypravování, dopis
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov slova spisovná, hovorová a nespisovná skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen)

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	pravopis – syntaktický (shoda přísudku s holým podmětem)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	

5. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – vypravování, dialog na základě obrazového i jiného materiálu věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	písemný projev – žánry písemného projevu: pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, vypravování, dopis, inzerát, oznámení, zpráva, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování písemný projev – žánry písemného projevu: vypravování, popis
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov slova spisovná, hovorová a nespisovná skladba –základní skladební dvojice věta jednoduchá a souvětí spojování vět spojovacími výrazy v souvětí pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita	

6. ročník

1. Úvod o českém jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	rozvrstvení národního jazyka nářečí obecná čeština jazykové příručky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spisovná a nespisovná výslovnost
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

3. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	základní větné členy rozvíjející větné členy věta jednoduchá souvětí interpunkce v souvětí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Kooperace a kompetice	

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy druhy podstatných jmen jména osobní a místní druhy přídavných jmen, jmenné tvary, stupňování zájmena číslovky slovesa
Průřezová témata	

5. Stylistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	vypravování popis práce s informacemi reklamní a propagační texty
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Hodnoty, postoje, praktická etika	

6. Liter. výchova - liter. druhy a formy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	lyrika, epika, drama poezie, próza, drama pohádky pověsti bajky a balady mýty a báje povídky nonsensová literatura knihovny a jejich význam
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

7. ročník

1. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	věty dvojčlenné a jednočlenné základní větné členy rozvíjející větné členy druhy vedlejších vět
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

2. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy mluvnické kategorie ohebných slov psaní velkých písmen
Průřezová témata	

3. Nauka o významu slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovo, sousloví, rčení jednoznačná a mnohoznačná slova odborné názvy synonyma, homonyma
Průřezová témata	

4. Nauka o tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovní zásoba a její obohacování způsoby tvoření slov odvozování jmen a sloves skládání a zkracování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	

5. Stylistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	vypravování popis, líčení Charakteristika životopis práce s informacemi

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení

6. Liter. výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, - rozlišuje základní literární druhy a žánry	nejstarší literární památky (eposy, kroniky) poezie (lyrika, epika) epické žánry – bajka, pověst, povídka filmová a televizní tvorba výchova divadelního diváka literární časopisy pro děti a mládež
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

8. ročník

1. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	věta jednoduchá a souvětí druhy vedlejších vět významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními souvětí souřadné několikanásobný větný člen – významový poměr interpunkce v souvětí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednost	

2. Nauka o tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	obohacování slovní zásoby
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

3. Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	přejímání slov z cizích jazyků
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních slovní druhy slovesný vid
Průřezová témata	

5. Obecné výklady o českém jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	slovanské jazyky útvary českého jazyka a jazyková kultura
Průřezová témata	

6. Stylistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	charakteristika literárních postav referát jednoduchý výklad jednoduchá úvaha některé důležité písemnosti – přihláška, objednávka, pozvánka, žádost, úřední dopis
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení	

7. Liter. výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	lyrické a epické žánry
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

8. Liter. výchova – vývojová období

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	starší české a světové literární památky humanismus a renesance literatura doby pobělohorské národní obrození v literatuře 2.polovina 19.století v literatuře
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	

9. ročník

1. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	slovanské jazyky útvary českého jazyka jazykověda
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

2. Pravopis

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební
Průřezová témata	

3. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	spodoba znělosti přízvuk, větná melodie
Průřezová témata	

4. Slovní zásoba a význam slova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovo a sousloví složení slovní zásoby odborné názvy synonyma, homonyma, antonyma slova domácí a mezinárodní
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita	

5. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	stavba slova způsoby tvoření slov
Průřezová témata	

6. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy druhy podstatných jmen – jména vlastní a obecná druhy přídavných jmen a stupňování druhy zájmen a číslovek přechodníky neohebné slovní druhy mluvnické významy jmen a sloves

Průřezová témata

7. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	věty podle postoje mluvčího mluvnický zápor věta jednoduchá a souvětí skladební dvojice – shoda, řízenost, přimykání věty dvojčlenné a jednočlenné doplněk a jeho zvláštnosti druhy souvětí řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

8. Stylistické útvary

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	popis charakteristika líčení jednoduchý výklad jednoduchá úvaha vypravování proslov diskuse funkční styly
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace	

9. Liter. výchova - liter. druhy a žánry

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	lyrické, epické a dramatické žánry biografie, memoáry film a televize
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení	

10. Liter. výchova – vývoj literatury ve 20.století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	obraz války v literatuře vývojové tendence v současné literatuře
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

5.1.2 Anglický jazyk

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		3	3	3	3	3	3	3

Charakteristika předmětu

Cílem výuky je, aby žák dosáhl očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk podle Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Osvojení anglického jazyka má význam pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy jak v Evropě, tak i ve světě. Žáci se připravují na praktické užití jazyka, k objevování a pochopení skutečností, které leží mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Anglický jazyk se vyučuje ve třetím až devátém ročníku při týdenní dotaci 3 hodiny. Žáci jsou rozděleni do skupin.

Na prvním stupni základní školy se žáci seznámí s cizojazyčným vzděláváním. Cílem je probuzení zájmu o studium cizího jazyka. Důraz se klade na osvojení zvukové podoby jazyka a zvládnutí rozdílů

mezi zvukovou a grafickou podobou. Žáci dále získávají základní informace o životě a kultuře v anglicky mluvících zemích.

Na druhém stupni základní školy se předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žák bude rozumět daným tématům, aktivně se k nim vyjádří, dokáže komunikovat prostřednictvím sdělení, jež vyžadují jednoduchou a přímou informaci o známých či běžných skutečnostech. Bude schopen získat informace v anglickém jazyce z textu přiměřené úrovně, bude umět pracovat i s jinými zdroji a médii.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
 - nabízet žákům metody, které je povedou k samostatné práci se slovníky
 - vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání cizího jazyka
 - vést žáky k systematickému vyhledávání, ukládání informací a k aplikaci naučených pravidel
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - pochopit důležitost schopnosti mluvit v cizím jazyce pro další studium i pro praktický život
- Kompetence k řešení problémů
 - nebát se mluvit s cizí osobou v anglickém jazyce
 - ukázat žákům různé zdroje informací, které vedou k řešení problémů
 - vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
 - naučit se vyslovit obsah myšlenky opisem tématu, chybí-li slovní zásoba
 - vést žáky k tomu, aby uměli nalézt chybu v textu a odůvodnili správné řešení
 - řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- Kompetence komunikativní
 - porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
 - pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
 - využívat osvojených dovedností k navázání kontaktu
 - nabízet žákům dostatek možností k porozumění rozhovoru a psanému textu
- Kompetence sociální a personální
 - spolupracovat ve skupině osob hovořících anglicky na jednoduchém úkolu
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - v různých situacích požádat o radu, pomoc či ji poskytnout
- Kompetence občanské
 - uvědomovat si školní povinnosti a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
 - získat představu o zvycích v cizí zemi a porovnávat je s našimi zvyky
 - Kompetence pracovní
 - vést žáky k uvědomělému a správnému požívání studijních materiálů, jazykových příruček a slovníků pro samostatné studium
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
- Kompetence digitální
 - ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
- pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

3. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Pozdravy, rozloučení, představování, souhlas, nesouhlas, záliby, členové rodiny a jejich představování. Části dne, určení času. Pojmenování předmětů podle obrázků.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Počítání do dvaceti. Určení času – celé hodiny. Informace o věku. Základní druhy ovoce a zeleniny. Oblečení. Části těla. Školní potřeby. Barvy, zvířata. Abeceda, hláskování, hláskování jednoduchých výrazů a jmen.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Základní číslovky do dvaceti. Ovoce, zelenina. Součásti běžného oblečení. Části těla. Školní potřeby. Základní barvy. Zvířata. Další slovní zásoba podle tematických celků.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Věta oznamovací, otázka, zápor, sloveso být, pravidelné množné číslo podstatných jmen, osobní zájmena v 1. pádu
Průřezová témata	

4. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Pozdrav, poděkování, představení se, omluva, spojování jednoduchých vět. Vyjádření počtu.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Společenské události, rodina, bydlení, jídlo, roční období, město, adresa, dopravní prostředky, volnočasové aktivity, škola, počasí, měsíce.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Společenské obraty. Zařízení domu, bytu. Členové rodiny. Názvy ročních období, měsíců. Počasí. Pravidelná denní jídla, základní potraviny, nápoje. Názvy měsíců. Sporty a aktivity. Dopravní prostředky. Zvuková a grafická podoba jazyka.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - vyplní osobní údaje do formuláře - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Spojky, používání členů určitých a neurčitých, číslovky do sta, datum, existencionální vazba, přivlastňovací zájmena, sloveso moci/umět, mít, otázky s tázacími výrazy se slovesem být.
Průřezová témata	

5. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Oslovení, vyžádání jednoduché informace. Samostatné sdělení základních údajů o své osobě a členech rodiny. Popis nejbližšího okolí, orientace v prostoru.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • vyplní osobní údaje do formuláře	Zdraví, popis lidského těla, zaměstnání, nákup, móda, domácí zvířata, čas, datum.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Části lidského těla. Základní názvy povolání. Názvy základních obchodů, běžného zboží, jednoduchá konverzace v obchodě. Součásti oblečení. Názvy domácích zvířat. Práce se slovníkem.

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Přítomný čas průběhový, prostý. Předmětové tvary zájmen. Nepravidelné množné číslo podstatných jmen. Určování času.
Průřezová témata	

6. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, představování, omluva, poděkování, blahopřání, souhlas, nesouhlas, podání a vyžádání jednoduché informace, každodenní výrazy, pokyny, osobní údaje, pozdravy, představování, podání a vyžádání jednoduché informace, návrhy, vyjádření vlastního názoru – mám/nemám rád, souhlas/nesouhlas. Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis osvojené slovní zásoby.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Společenské příležitosti, sport, povolání, rodina, rodinné vztahy, svátky, škola, město, země a národnosti, realie zemí příslušných jazykových oblastí, dům, domov, bydlení, denní režim, volný čas, zájmy, jídlo a pití, stravovací návyky, zvířata, počasí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Abeceda, číslovky, věci ve škole, školní předměty, školní řád, dny v týdnu, měsíce, hodiny, místnosti v domě, nábytek, popis osob, vlastní jména, členové rodiny, volnočasové aktivity, povolání. Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Sloveso „be“, člen neurčitý, osobní zájmena, pravidelné množné číslo podstatných jmen, otázky doplňovací, vazba „there is/there are“, ukazovací zájmena, předložky místa, přivlastňovací zájmena, sloveso „have got“, přítomný čas prostý, předložky času, sloveso „can/can't“, příslovce způsobu, slovesa „like/love/hate“ + -ing, rozkazovací způsob, frekvenční příslovce, sloveso „must/mustn't“, osobní zájmena v předmětovém tvaru, počitatelná/nepočitatelná podstatná jména, udávání množství, výrazy „a/an, some, any“ přítomný čas průběhový. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru.
Průřezová témata	

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Vyjádření vlastního názoru – mám/nemám rád, popis pravidelných činností, popis osoby, domu, města, problémy, návrhy společných plánů, získávání informací, vyjádření názoru, reakce na otázku, porovnávání, vyprávění příběhu, sdělení budoucích plánů, povinnosti. Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis osvojené slovní zásoby.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Komunikace	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Koníčky, denní program, stravování, oblékání, počasí, vzhled, oblečení, můj život, dopravní prostředky, cestování, letiště, volný čas, zvířata, katastrofy, pocity a nálady, příroda a ekologie, naše planeta, nakupování, počítač.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Volnočasové aktivity, zábava, určování času, počasí, součásti oblečení, zvířata, nemoci, denní rutina, aktivity, domácí práce, přídavná jména, pocity, nepravidelná slovesa, plány na víkend – místa, činnosti, obchody, televizní pořady. Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Přítomný čas prostý, výrazy „some” a „any”, počitatelná/nepočitatelná podstatná jména, přítomný čas průběhový, sloveso „can”, příslovce, minulý prostý čas slovesa „be” a pravidelných/nepravidelných sloves, přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti, předložky času, stupňování přídavných jmen, vazba „would like to”, účelový infinitiv, modální slovesa. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru.
Průřezová témata	

8. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Prázdniny, pocity a nálady, vlastnické vztahy, opakované činnosti v minulosti, žádost o dovolení, nabídka, kompliment, popis obrázku, vyjádření souhlasu / nesouhlasu, doporučení, vyjádření názoru. Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis osvojené slovní zásoby.

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Národy světa, životní styl, cestování, u lékaře, události a akce, práce a ambice, volba povolání, hudba, život v budoucnu, věda a technika, moderní technologie a média, péče o druhé, oslavy, škola a vzdělávání, nákupy a móda.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Názvy zemí, národnosti, změny životního stylu, životní etapy, vlastnické vztahy, dopravní prostředky, nemoci, lidské tělo, péče o zdraví, názvy obchodů, zboží, zážitky z prázdnin, příroda, druhy textu, slovesa, přičestí minulé, svátky, internetové stránky, zaměstnání, hudební nástroje. Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - reaguje na jednoduché písemné sdělení - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Vazba „I'd like to“, minulý čas průběhový, použití určitého a neurčitého členu, budoucí čas s „be going to“, předložky směru, budoucí čas prostý s „will“, uskutečnitelná podmínka v budoucnosti, předpřítomný čas prostý, minulý čas prostý / minulý čas průběhový, sloveso „will“ pro nabídku, slib a rozhodnutí, modální slovesa – použití, přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti a „going to“, zájmena neurčitá, předložkové vazby sloves. Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru.
Průřezová témata	

9. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Vyjádření preferencí, časové údaje a plánování, ekologie, sdělení vlastního názoru, rada, vyjádření pocitů, popis procesu, orientace ve městě, popis rodiny. Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis osvojené slovní zásoby.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Popis ekologických aktivit, čas a plánování, popis faktů, důsledků a podmínek, definice a vysvětlení, návštěva lékaře, vyjádření vlastního názoru na film, politiku, formulace rady, popsání jednoduchého procesu, pocitů, popis země a města, nákupní centrum a nakupování, orientace na mapě, popis členů rodiny.
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Ekoturistika, počítačové hry, životní etapy, nemoci a zranění, chování, talent, natáčení filmu, společnost a kriminalita, příčestí minulé nepravidelných sloves, interpunkce, země a města, místa ve městě, moderní technologie, povolání. Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Podmínková souvětí, vztažná zájmena, nepřímá řeč – sloveso „say“ / „tell“, modální slovesa, otázky zjišťovací, WH otázky, výrazy „a little“ / „a few“, trpný rod v přítomném a minulém čase, tázací dovětky, tázací výrazy – otázky na podmět a předmět, výraz „used to“ (didn't use to). Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru.

• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
Průřezová témata	

5.1.3 Německý jazyk

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
						2	2	2

Charakteristika předmětu

Cílem výuky je, aby žák dosáhl očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle Rámcově vzdělávacího programu. Součástí vyučování německému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod. Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce mohou být využity časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, event. videonahrávky mluveného projevu, žáci jsou motivováni hrami, dramatizací, rapy apod. Výuka probíhá v jazykových učebnách i v kmenových třídách s možností použití interaktivní tabule, a mediálních přehrávačů.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech – nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
 - při osvojování slovní zásoby pochopení slov ve vztazích – protiklady
 - vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání cizího jazyka
 - pochopit důležitost schopnosti mluvit v cizím jazyce pro další studium i pro praktický život
 - projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
 - transfer-schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost Aj – Nj)
- Kompetence k řešení problémů
 - orientace žáka v cizím jazykovém prostředí
 - telefonování, napsání jednoduché zprávy
 - nebát se mluvit s cizí osobou v německém jazyce
 - předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použít cizí jazyk
 - uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
 - situační hry, reálné i nereálné situace
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
 - rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
 - respektování jiného názoru při týmové práci
 - schopnost uplatnit se v kolektivu
 - pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
 - budování sebevědomí

- Kompetence občanské
 - zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
 - dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
 - kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
 - tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
 - poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí
- Kompetence pracovní
 - dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
 - formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, domácí úkoly aj.
 - orientace v učebnici, PS a dalších zdrojích informací (slovník, mapa, internet)
 - práce s internetem, vyhledávání a zpracování dat, respektování autorských práv
 - vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu
 - hodnocení vlastní práce a práce své skupiny, sebehodnocení
- Kompetence komunikativní
 - využívat osvojených dovedností k navázání kontaktu
 - nabízet žákům dostatek možností k porozumění rozhovoru a jednoduchému psanému textu
 - vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
 - kontaktní situace při různých příležitostech, řešení situací běžného života (cestování, nákupy, setkání s vrstevníky) – prosba o opakování, vyjádření souhlasu, námítky
 - prezentace písemných projevů – email, pozvánka, vzkaz, SMS zpráva, chat, přání, jednoduchá žádost, formulář
 - jednoduchý srozumitelný popis situace a věci, nonverbální komunikace
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
 - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
 - pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
 - pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Představování, tykání a vykání, poděkování, otázky a odpovědi, získávání jednoduchých informací, vyplnění jednoduchého formuláře, písemné sdělení základních údajů o sobě, posouzení správnosti, popis rodinné fotografie, pojmenování školních potřeb a počítačového příslušenství, jednoduchý popis věcí, příkaz – pokyny ve škole, popis činností během dne/týdne, základní časové údaje, napsání krátkého vzkazu, vyjádření povinností (<i>co musím</i>), vyjádření- <i>co umím</i> . Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně).
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Představování, domov, rodina, domácí zvířata, škola, můj denní program a aktivity, časové údaje, realie zemí příslušných jazykových oblastí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, internacionalizmy, abeceda, pozdravy, dny v týdnu a měsíce, čísla do 100, barvy, jména, osobnosti, země, v nichž se mluví německy, členové rodiny, povolání, zvířata, školní potřeby a počítač, části dne, hodiny, slovesa popisující činnosti v jednotlivých částech dne a povinnosti. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět: Časování pravidelných sloves a slovesa “sein”, vykání a tykání, vazba “ich mag” a časování slovesa “mögen”, slovosled věty oznamovací, W-otázky, zápor “nicht” a “nein”, otázky zjišťovací (“ja - nein”), přivlastňovací zájmena “mein/dein”, přídavné jméno v přísudku, nepřímý pořádek slov ve větě, vazba “von”, vazba přivlastňovací, rod podstatných jmen, člen určitý/neurčitý, časování slovesa “haben” + 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem a zájmenem “kein”, imperativ lexikálně, časové předložky, časování “müssen” a “können” a stavba věty se způsobovým slovesem.
Průřezová témata	

8. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyprávění o koníčcích, popis činností během roku, pozvánka a reakce na pozvání, e-mail, blahopřání k narozeninám, vyprávění o tom, co máme rádi k jídlu a pití, vyjádření přání, sdělení ceny, objednání jednoduchého jídla, rozhovor na téma prázdniny, jednoduchý popis domu/pokoje, interview, popis oblečení, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, popis počasí. Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Volný čas a zájmová činnost, kamarádi, příroda, kalendářní rok, jídlo, nákupy, důležité zeměpisné údaje, cestování a prázdniny, domov, bydlení, počasí, oblékání a móda.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Koníčky, zajímavé činnosti, svátky, roční období, měsíce, základní jídlo a pití, slovesa spojená s jídlem a nákupem, číslovky, evropské země a hlavní města, místnosti, popis pokoje, nábytek, oblečení, výrazy popisující počasí. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět: Další přivlastňovací zájmena, stupňování příslovcí, číslovky, užití předložky “im” + měsíc/roční období, množné číslo některých podstatných jmen, časování nepravidelných sloves se změnou kmenové samohlásky, vazba “ich möchte”, předložky se 3. a 4. pádem (otázka “Wo?”), slovesa s odlučitelnou předponou, souvětí se spojkou “deshalb”, způsobové sloveso “wollen”, osobní zájmena ve 4. pádě, některé předložky se 4. pádem, vazba “ich finde”...
Průřezová témata	

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vyprávění o průběhu týdne, rozhovory o škole, vyprávění jednoduchého příběhu, charakteristika místa, kde žiju, dotaz na cestu a reakce na podobné otázky, vyžádání informace, orientace v plánu města, vyjádření nemoci, reakce na jednoduché otázky u lékaře, vyjádření rozkazu a zákazu, sdělení plánů na prázdniny, zakoupení jízdenky u přepážky. Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Můj týdenní program, ve škole, život ve městě a na venkově, směr cesty, moje bydliště, lidské tělo, zdravý životní styl, u lékaře, prázdniny, cestování.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	Můj týden, časové údaje, datum, předměty ve škole, rozvrh hodin, pohádky, budovy a místa ve městě, dopravní prostředky, části těla, obličej, smysly, prázdninové aktivity, cestovní kufr. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět: Préteritum sloves “sein” a “haben”, řadové číslovky, předložky “am, um, im”, další nepravidelná slovesa, předložky se 3. pádem, předložky se 3. a 4. pádem (otázka “Wohin?”), rozkazovací způsob, osobní zájmena ve 3. pádě, sloveso “tun” ve spojení s “weh tun”, způsobové sloveso “dürfen”, perfektivum pravidelných a některých nepravidelných sloves.
Průřezová témata	

5.1.4 Ruský jazyk

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
						2	2	2

Charakteristika předmětu

Cílem výuky je, aby žák dosáhl očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle Rámcově vzdělávacího programu. V tomto oboru se předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce mohou být využity časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky – žáci jsou motivováni hrami, dramatizací, rapy apod. Výuka probíhá v jazykových učebnách i ve třídách kmenových, s možností použití interaktivní tabule a mediálních přehrávačů.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech – nezpánikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
 - při osvojování slovní zásoby pochopení slov ve vztazích – protiklady...
 - vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání cizího jazyka
 - pochopit důležitost schopnosti mluvit v cizím jazyce pro další studium i pro praktický život
 - projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
 - transfer-schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost Čj – Rj)
- Kompetence k řešení problémů
 - orientace žáka v cizím jazykovém prostředí
 - telefonování, napsání jednoduchého emailu, krátké sms zprávy
 - nebát se mluvit s cizí osobou v ruském jazyce
 - předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použít cizí jazyk
 - uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
 - situační hry, reálné i nereálné situace

- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
 - rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
 - respektování jiného názoru při týmové práci
 - schopnost uplatnit se v kolektivu
 - pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (realie)
 - budování sebevědomí
- Kompetence občanské
 - zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
 - dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
 - kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
 - tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
 - poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí
- Kompetence pracovní
 - dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
 - formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, domácí úkoly aj.
 - orientace v učebnici, PS a dalších zdrojích informací (slovník, mapa, internet)
 - práce s internetem, vyhledávání a zpracování dat, respektování autorských práv
 - vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu
 - hodnocení vlastní práce a práce své skupiny, sebehodnocení
- Kompetence komunikativní
 - využívat osvojených dovedností k navázání kontaktu
 - nabízet žákům dostatek možností k porozumění rozhovoru a jednoduchému psanému textu
 - vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
 - kontaktní situace při různých příležitostech, řešení situací běžného života (cestování, nákupy, setkání a vrstevníky) – prosba o opakování, vyjádření souhlasu, námitek
 - prezentace písemných projevů – email, pozvánka, vzkaz, SMS zpráva, chat, přání, jednoduchá žádost, formulář
 - jednoduchý srozumitelný popis situace a věci, nonverbální komunikace
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
 - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
 - pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
 - pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Pozdrav/představení se, zjištění telefonního čísla/poděkování, představení členů rodiny, popis rodinné fotografie, jednoduchý formulář, časové údaje, pojmenování předmětů, jak se to řekne rusky. Zvuková a grafická podoba jazyka-azbuka, fonetické znaky, rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - dokáže reagovat na jednoduché otázky	Já, můj domov a rodina, moji přátelé, kalendářní rok-dny v týdnu, časové údaje, jak se to řekne rusky, realie zemí příslušných jazykových oblastí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozeznává zvukovou a grafickou podobu jazyka i jejich odlišnost	Pozdravy/představení se/poděkování, dny v týdnu, číslovky 0-100, moderní technologie a média, jména/oslovování/zdrobněliny, <i>otčestvo</i> , rodina a její členové, kalendářní rok-dny v týdnu, časové údaje. Jednoduchá práce se slovníkem. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyplní základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři	Azbuka, přízvuk, intonace, skloňování podstatných jmen, zájmena, číslovky 2,3,4, základy časování sloves. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

8. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Údaje o sobě/seznamovací inzerát, popis činností během týdne, vyprávění o koníčcích a zájmech, volba povolání, informace o časových údajích, telefonování/psaní, popis místa, kde jsem, vyjádření cíle cesty, prázdniny a cestování. Zvuková a grafická podoba jazyka-základní výslovnostní návyky, slovní a větný přízvuk, intonace.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Rodina, volný čas, volba povolání, moderní technologie a média, příroda, kalendářní rok-měsíce, hodiny, prázdniny a cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Rodina, volba povolání, volný čas, koníčky, slovní zásoba související s počítačem a s internetem, příroda, zvířata, počasí, prázdniny. Práce se slovníkem. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Podstatná jména po číslovkách 2,3,4, skloňování osobních zájmen, číslovky do 900, 1. a 2. časování sloves, zvrtná slovesa, slovesné vazby, pohyblivý přízvuk, kalendářní rok-dny, měsíce, hodiny. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

9. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Škola a školní potřeby, orientace ve škole a ve městě, cesta autobusem.../popis cesty/mapka, nákupy, kolik to stojí, co se mi líbí/nelíbí, zdraví, jídlo, lidské tělo, oblékání. Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Škola, volný čas, město, dopravní prostředky, nákupy, zdraví, jídlo, lidské tělo, oblékání, moderní technologie a média, kalendářní rok-svátky, roční období, měsíce, prázdniny, realie zemí příslušných jazykových oblastí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Škola a školní pomůcky, volný čas-zájmy a záliby, město, cestování a dopravní prostředky, nákupy, lidské tělo a oblékání, jídlo a zdraví. Práce se slovníkem. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Skloňování podstatných jmen, životná a neživotná podstatná jména - 4.pád, skloňování zájmen, řadové číslovky, časování sloves, minulý čas sloves, předložkové vazby. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

5.1.5 Francouzský jazyk

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
						2	2	2

Charakteristika předmětu

Cílem výuky je, aby žák dosáhl očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle Rámcově vzdělávacího programu. V tomto oboru se předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce mohou být využity časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky – žáci jsou motivováni hrami, dramatizací, rapy apod. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití interaktivní tabule a mediálních přehrávačů i třídách kmenových.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech – nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
 - při osvojování slovní zásoby pochopení slov ve vztazích – protiklady...
 - vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání cizího jazyka
 - pochopit důležitost schopnosti mluvit v cizím jazyce pro další studium i pro praktický život
 - projektové vyučování – plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
 - transfer-schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost Aj – Fj)
- Kompetence k řešení problémů
 - orientace žáka v cizím jazykovém prostředí
 - telefonování, napsání jednoduchého emailu, krátké SMS zprávy
 - nebát se mluvit s cizí osobou ve francouzském jazyce
 - předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použít cizí jazyk
 - uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
 - situační hry, reálné i nereálné situace
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
 - rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
 - respektování jiného názoru při týmové práci
 - schopnost uplatnit se v kolektivu
 - pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (realie)
 - budování sebevědomí
 - Kompetence občanské
 - zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
 - dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
 - kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
 - tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
 - poznávání problémů jiných zemí – rasismus, intolerance, násilí
- Kompetence pracovní

- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků – vedení sešitu, psaní slovíček, domácí úkoly aj.
- orientace v učebnici, PS a dalších zdrojích informací (slovník, mapa, internet)
- práce s internetem, vyhledávání a zpracování dat, respektování autorských práv
- vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny, sebehodnocení
- Kompetence komunikativní
 - využívat osvojených dovedností k navázání kontaktu
 - nabízet žákům dostatek možností k porozumění rozhovoru a jednoduchému psanému textu
 - vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
 - kontaktní situace při různých příležitostech, řešení situací běžného života (cestování, nákupy, setkání a vrstevníky) – prosba o opakování, vyjádření souhlasu, námitky
 - prezentace písemných projevů – email, pozvánka, vzkaz, SMS zpráva, chat, přání, jednoduchá žádost, formulář
 - jednoduchý srozumitelný popis situace a věci, nonverbální komunikace
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
 - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
 - pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívání online slovníků
 - pracuje s klávesnicí pro další cizí jazyky, formuluje písemné vyjádření různými formami

7. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Pozdrav, zjištění telefonního čísla, představení se, poděkování, představení členů rodiny, časové údaje, vyprávění o zájmech, pojmenování předmětů, školních potřeb, jak se to řekne francouzsky. Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně).

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Já, moje rodina, moji přátelé, škola, realie zemí příslušných jazykových oblastí.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pozdravy, dny v týdnu, číslovky 0-100, barvy, jména, členové rodiny, povolání, zvířata, vlastnosti, školní potřeby. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Podstatná jména, člen, základní předložky, podmět, slovosled, sloveso být, osobní zájmena nesamostatná, zápor, rod a číslo přídavných jmen, otázka, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací zájmena nesamostatná, sloveso mít, číslovky základní 1-100, y a, časování sloves 1. třídy. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

8. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Povídat o denním programu, o koníčcích, o aktivitách ve volném čase, sdělit adresu, napsat pohled, dopis, povídat o oblíbených sportech, zeptat se na cestu, povídat o počasí, o ročních obdobích, o oblíbených autorech, o prázdninách. Zvuková a grafická podoba jazyka-základní výslovnostní návyky.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Koníčky, volný čas, sport, pohled, dopis, roční období, počasí, prázdniny, knihy.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Koníčky, názvy sportů, časové údaje - hodiny/dny/měsíce/roční období. Práce se slovníkem. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Časování pravidelných sloves 1. třídy, nepravidelná slovesa dělat, jít, psát, vědět, číst, brát, říct, stahování členů, osobní zájmena samostatná, blízká budoucnost, ukazovací zájmena nesamostatná. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

9. ročník

1. Jednoduchá sdělení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Povídání o jídle – denní jídlo, druhy jídla, srovnání české a francouzské kuchyně, tradiční francouzské pokrmy, večeře v restauraci, nakupování – jídlo, oblečení, popis lidského těla, nehoda, zdraví, rozhovory u lékaře, v nemocnici, povídání o rodině a kamarádech, představení se na sociálních sítích, francouzská literární díla a hudba, plány na prázdniny. Zvuková a grafická podoba jazyka-vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Tematické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Jídlo, denní jídla, objednávání jídla, nákup jídla, Vánoce, oblečení, nakupování oblečení, lidské tělo, nemoci, zdravý životní styl, Velikonoce, rodina a přátelé, počítače a internet, frankofonní literatura a hudba, prázdniny.

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy

3. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Druhy jídla, denní jídla, výrazy množství, názvy francouzských vánočních specialit, druhy oblečení a doplňků, části těla, nemoci, slovní zásoba související s počítačem a s internetem. Práce se slovníkem. Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.
Průřezová témata	

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na písemné sdělení	Dělivý člen, nepravidelné sloveso „pít“, předložka „de“ po výrazech množství, zájmené příslovce „en“, zvrtná slovesa v záporu, předmět ve 4. pádě, nepravidelná slovesa „vidět“, „vědět“, přídavná jména, nepravidelná slovesa „cítit se“, „muset“, „přijít“, jednoduchý minulý čas – imperfektum, nepravidelná slovesa „žít“, „řít“, „psát“, „znát“, předmět ve 3. pádě, postavení osobních zájmen ve 3. a 4. pádě. Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět.
Průřezová témata	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Matematika spolu s výukou českého jazyka tvoří osu vzdělávacího působení základní školy. Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů. Ve třídách se zaměřením na matematiku

a přírodovědné předměty umožňujeme talentovaným žákům hlouběji proniknout do matematických zákonitostí.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k tomu, aby se naučil:

- provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně; při řešení složitějších úloh užívat racionálně kapesní kalkulátor;
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu a jednoduchého úrokování;
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení; - číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy;
- užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh;
- zapsat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe;
- řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazy (shodnost, podobnost);
- orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic, chápat vztah mezi čísly a body jako základ počítačových znázornění a projektů;
- rozvíjet spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života;
- dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů;
- rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

5.2.1 Matematika

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	5	5	5	5	4	4	4	4

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
 - umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- Kompetence k řešení problémů
 - získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
 - hledat vlastní postup při řešení problému
 - vést žáky ke zjištění, že úloha má více nebo žádné řešení
 - vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat
- Kompetence komunikativní
 - formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - komunikovat při společné práci tak, aby byl dosažen společný cíl
 - předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
 - rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
 - rozumět různým typům tabulek a diagramů
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
- Kompetence občanské
 - uvědomovat si školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- Kompetence pracovní
 - naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby, udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

- vést žáky k hodnocení vlastní práce
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

1. ročník

1. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • orientuje se v čase	orientace v čase
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	orientace v prostoru základní rovinné obrazce a tělesa
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

3. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	číselný obor 0-20, počítání prvků v daném souboru vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků čtení, psaní a porovnávání čísel početní operace v oboru do 20 bez přechodu přes základ 10 jednoduché praktické slovní úlohy
Průřezová témata	
SOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - pozná české mince a bankovky	početní operace s přechodem přes základ 10 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění vytváření a řešení slovních úloh početní operace v oboru do 100 porovnávání čísel obor násobilky 1-5 české mince a bankovky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	den, hodina, minuta čtení údajů na hodinách včetně digitálních sledování jednoduchých závislostí na čase
Průřezová témata	

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, úsečka, obdélník, trojúhelník, kruh, čtverec) délka úsečky (jednotky délky) osově souměrné útvary základní útvary v prostoru
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

3. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – seznámení - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - české mince a bankovky – praktické slovní úlohy	číselná řada 0 - 1 000 - čtení a zápis čísel porovnávání čísel číselná osa početní operace v oboru do 1000 zaokrouhlování čísel na 10, 100 písemné algoritmy sčítání a odčítání praktické slovní úlohy obor násobilky 1-10 a automatizace všech spojů násobilky české mince a bankovky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	orientace v čase jednotky času a jejich převody tabulky schémata posloupnosti čísel
Průřezová témata	

3. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	měření úseček, rýsování úsečky dané délky základní útvary v rovině (přímka, polopřímka, úsečka) měření úseček, rýsování úsečky dané délky jednotky délky a jejich převody vzájemná poloha dvou přímek v rovině rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník tělesa: krychle, kvádr, koule
Průřezová témata	

4. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	přirozená čísla, celá čísla v číselném oboru do 1 000 000 vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací seznámení se zlomky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyhledává, sbírá a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti
Průřezová témata	

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	základní útvary v rovině – úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník délka úsečky; jednotky délky a jejich převody vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary
Průřezová témata	

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy číselné a obrázkové řady
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

5. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	přirozená čísla, celá čísla v číselném oboru přes 1 000 000 desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)

• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
Průřezová témata	

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) • určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník obvod a obsah obrazce základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
Průřezová témata	

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy magické čtverce prostorová představivost
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Kreativita	

6. ročník

1. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Čtení, psaní, porovnávání, zaokrouhlování, zobrazení na číselné ose, početní operace s desetinnými čísly.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

2. Úhel a jeho velikost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • načrtne a sestrojí rovinné útvary	Pojem, rýsování a přenášení úhlu, stupně a minuty, úhel ostrý, tupý, přímý, pravý, vedlejší a vrcholové úhly, početní operace s velikostmi úhlů, úhly střídavé a souhlasné.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

3. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary	Vnitřní úhly trojúhelníku, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník, trojúhelníkové nerovnosti
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

4. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Znaky dělitelnosti, prvočíslo, rozklad na součin prvočísel, dělitel, násobek, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5. Krychle a kvádr

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles	Náčrt krychle a kvádru, síť krychle a kvádru, povrch a objem krychle a kvádru, jednotky objemu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

6. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Čtení a zápis čísla, zobrazení na číselné ose, opačné číslo, absolutní hodnota čísla, porovnávání celých čísel, početní operace s celými čísly.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

7. Osová a středová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrné útvary • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Shodné útvary, osová souměrnost, útvary osově souměrné, středová souměrnost, útvary středově souměrné.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

7. ročník

1. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	čtení, zápis a porovnávání racionálních čísel vztah mezi zlomky a desetinnými čísly krácení a rozšiřování zlomků zobrazení racionálního čísla na číselné ose převrácené číslo smíšené číslo početní operace s racionálními čísly
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	trojúhelník těžnice, výška a střední příčka trojúhelníku osa úhlu, osa úsečky kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku konstrukce trojúhelníku podle věty sss, sus, usu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	pojem poměr krácení a rozšiřování poměru postupný poměr rozdělení v daném poměru zvětšení a zmenšení v daném poměru měřítko úměra – přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4. Čtyřúhelníky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	čtyřúhelník – vlastnosti, rozdělení (rovnoběžníky, lichoběžníky) konstrukce čtyřúhelníků obvod a obsah čtyřúhelníků obsah trojúhelníku

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita

5. Procenta

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procento procentová část, počet procent, základ vklad (jistina, kapitál) úroková míra, úrok, daň z úroku promile
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

6. Hranoly

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí	kolmý hranol – rozdělení, vlastnosti sítě hranolů povrch a objem hranolů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

1. Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí početní operace v oboru racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá tabulek a kapesního kalkulátoru - definuje Pythagorovu větu, užívá ji v příkladech z praxe	určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátorů užití druhé mocniny a odmocniny Pythagorova věta – její algebraický a geometrický význam, řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

2. Mocniny s přirozeným mocnitelem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí základní početní operace s mocninami - zapisuje dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	třetí mocnina pravidla a počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem čtení a psaní rozšířeného zápisu čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla 10
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Celistvé výrazy a jejich úpravy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	určování hodnot číselných výrazů výrazy s proměnnou, dosazování do výrazů zápis slovního textu pomocí výrazů mnohočlen, sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jednočlenem násobení mnohočlenu mnohočlenem rozklad mnohočlenu na součin užitím vzorců (druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin) a vytýkáním před závorku
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4. Lineární rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic	řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav provádění zkoušky správnosti řešení řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic výpočet neznámé ze vzorce
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5. Kruh, kružnice, válec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Vzájemná poloha přímky a kružnice konstrukce tečny kružnice v daném bodě kružnice konstrukce průsečíků přímky a kružnice Thaletova kružnice výpočty obvodu kruhu, obsahu kruhu síť válce výpočty povrchu a objemu válce
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

6. Základy statistiky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	konkrétní provádění statistických šetření určování četnosti aritmetický průměr medián, modus čtení a sestrojování různých diagramů (i s procenty)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ročník

1. Lomený výraz, řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - početní operace s lomenými výrazy - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	krácení a rozšiřování lomených výrazů sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

2. Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic	řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací, dosazovací) řešení slovních úloh pomocí soustavy dvou rovnic
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	pravoúhlá soustava souřadnic sestrojování grafů funkce podle daných tabulek lineární funkce – rostoucí, klesající, konstantní přímá úměrnost kvadratická funkce nepřímá úměrnost
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

4. Podobnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	určování podobných útvarů v rovině poměru podobnosti užití vět o podobnosti trojúhelníků praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru užití podobnosti (plány, mapy, modely + výpočty)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5. Jehlan, kužel, koule

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Jehlan, kužel, koule síť jehlanu a kužele výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule

řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

6. Goniometrické funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí hodnoty funkce sinus, cosinus, tangens pomocí tabulek nebo kalkulátoru - užívá goniometrické funkce sinus, cosinus, tangens při výpočtech - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	odvození goniometrických funkcí ostrých úhlů určování hodnot těchto funkcí a určování úhlu pro známou hodnotu funkce užití funkce sin, cos, tg k řešení úloh z praxe logické a netradiční geometrické úlohy
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

7. Finanční matematika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře - určí hledanou jistinu - vypočítá daň z úroku - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	věřitelé, dlužníci výpočet úroku úrokovací období úrokovací doba určování počtu dní úrokové doby jednoduché úrokování složené úrokování řešení slovních úloh z praxe
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.3 Informatika

Charakteristika oblasti

5.3.1 Informatika

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			1	1	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií.

Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuje a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost a životní prostředí.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- Kompetence k řešení problémů
 - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení,

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence komunikativní
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
 - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
 - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Kompetence sociální a personální
 - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Kompetence občanské
 - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- Kompetence pracovní
 - naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
 - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

4. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódy (QR, čárové), šifry, schémata, piktogramy, emotikony. Mapy a schémata, hledání cest, práce podle instrukcí. Pravidla a podmínky třídění dat. Kódování informace pomocí obrázků, čtení zakódovaných informací. Použití dat v běžném životě, popis a znázornění systémů a situací, které žáka obklopují, předávání informací ostatním.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Vytváření a upravování návodů a postupů pomocí obrázků, geometrických tvarů, šipek. Hledání a opravování chyb v zápisu, používání příkazů, jejich spojování a opakování. Využívání krokování, skládání a tvoření vlastních cest a schémat, hledání nejefektivnějších postupů (algoritmů).
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Pozorování a zaznamenávání objektů a jevů v blízkém okolí, určování souvislostí a vztahů mezi prvky, jednoduché tabulky a obrázkové grafy.

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele. Přihlášení a odhlášení uživatele, možnosti využití školní sítě, bezpečnost a ochrana osobních a citlivých údajů při práci na internetu. Rozeznávání podezřelých zpráv a komunikace, rozpoznání zvláštního chování počítače, přivolání pomoci dospělého.
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	

5. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyčte informace z daného modelu	Vyhledávání informací z různých podkladů (obrázkové modely, plakáty, jízdní řády) a jejich spojování. Hledání nejkratší cesty v mapě a plánu, přemýšlení o datech, nacházení chyb. Práce s tabulkami a grafy. Pravidla deskových her, vyhodnocování a vymýšlení strategií, logické uvažování.
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita	

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se	Základy programování v jednoduchém programovacím prostředí – sestavení programu, který řídí chování postavy, cílené využívání náhod při volbě vstupních hodnot příkazů.

vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Vytváření, používání a kombinování vlastních bloků v programu, čtení zápisu programu a vysvětlování jednotlivých kroků, nacházení a opravování chyb v postupu (četnost opakování, vzory, směry a rychlosti).
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Popis struktury osob ve škole, funkce a vztahy mezi nimi, vymýšlení vlastních funkčních řešení pro jednotlivé běžně využívané systémy.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Využití a základní princip počítače, programové a technické vybavení, operační systém, internet. Přihlášení a odhlášení uživatele, využívání školní sítě, spouštění a ovládání aplikací a programů. Využívání cloudové služby, ukládání dat, propojení technologií, drátové a bezdrátové připojení, párování zařízení, rizika sdílení dat.
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	

6. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data a jejich zpracování, myšlenková mapa
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu blokově orientovaný programovací jazyk v grafickém prostředí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	informační systémy ve škole a společnosti bezpečnost a digitální identita
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák:	hardware a software, informační systém, řešení technických problémů, bezpečnost

• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	

7. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace	

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu

odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	návrh a tvorba evidence dat
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	počítačová síť, digitální identita, internet (bezpečnost na internetu)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modely, grafy, 3D modelování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení	

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	programování robotických stavebnic tvorba digitálního obsahu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	hromadné zpracování dat
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

4. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	bezpečnost, útoky a cíle, metody zabezpečení, hesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení	

9. ročník

1. Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení

2. Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	programování robotických stavebnic tvorba digitálního obsahu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	tvorba webové prezentace, videoprezentace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení	

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Je členěna do třech vzdělávacích oborů: prvouka, přírodověda a vlastivěda. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky,

dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa, učí se všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat je a chránit je.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí poznávat nejbližší okolí, rodinu, školu, obec i společnost. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Vede žáky k utváření kladného vztahu k bydlišti, k utváření nář. citění. V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s globálními problémy světa.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase, v jednotlivých událostech a historii věcí a dějů. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vyvolat u dětí zájem o minulost naší vlasti.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a usilovat o zlepšení živ. prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, uvědomují si, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje a vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti - orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování, jednání a komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

5.4.1 Prvouka

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2						

Charakteristika předmětu

Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a jiných témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá prvouka cestu k utváření základních životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných lidí. Učí se pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si prvotní ucelený obraz světa, seznamují se s místně i časově vzdálenějšími jevy. Žáci si všímají i podstatných stránek a krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Učí se porozumět světu kolem sebe, chápat současnost jako východisko pro budoucnost a výsledek minulosti. Učí se zvládat nové životní role i situace, nalézat postavení mezi vrstevníky a zároveň upevňovat pracovní i režimové návyky. Důležité je propojení s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

V tomto vzdělávacím oboru se žáci zaměřují na:

- osvojení schopnosti vnímat život kolem sebe
- vyjadřování vlastních názorů v mezilidské komunikaci
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování a jednání
- osvojení základních vědomostí a jejich praktické využití
- osvojení základních dovedností a návyků k plnění povinností a úkolů
- hledání a objevování nového
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky

- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
- Kompetence komunikativní
 - předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - v různých situacích požádat a poskytnout radu, pomoc
 - vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
- Kompetence občanské
 - vést žáky k pochopení pravidel první pomoci a škodlivosti drog a jiných návykových látek
 - uvědomovat si školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
 - poznat naše kulturní tradice a historické dědictví, vážit si jejich vnitřních hodnot
 - ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
 - pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- Kompetence pracovní
 - seznamovat žáky s vlastnostmi některých materiálů
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
- Kompetence digitální
 - uplatňovat základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevovat vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
 - provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určovat jejich společné a rozdílné vlastnosti a změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

1. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	Domov, orientace v místě bydliště, adresa Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Komunikace	

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny Fyzická a duševní práce, zaměstnání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy	

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - uplatňuje elementární poznatky o zvycích a na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientace v čase a časový řád – roční období, měsíce, dny v týdnu Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny, lidové zvyky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání	

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Životní podmínky – počasí, změny v jednotlivých ročních obdobích Ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, osobní hygiena Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

2. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace, bezpečná cesta do školy Obec – její části, minulost a současnost
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola	

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost Práva a povinnosti žáků, seznámení s řádem školy
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Mezilidské vztahy	

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka	Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendář a letopočet, denní režim Současnost v našem životě – průběh lidského života, bydlení, předměty denní potřeby
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nejznámějších druhů Ohleduplné chování k přírodě
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Péče o zdraví – nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc, prevence Přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, způsob volání na tísňovou linku Osobní bezpečí a krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek Lidské tělo
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

3. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Domov, krajina v okolí domova, obec Naše vlast, národ, státní symboly Orientace v krajině – světové strany, práce s mapou a kompasem Jsme Evropané – kontinenty, sousední státy, EU, cestování
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá	

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Chování lidí – etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí	

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - na příkladech porovnává minulost a současnost - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků Regionální památky

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Životní podmínky – teplo, světlo, voda, vzduch, půda Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období Rostliny, houby, živočichové – znaky života, výživa, stavba těla u nejznámějších druhů, ohrožené druhy Ekologie
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Lidské tělo Osobní bezpečí, krizové situace – šikana, týrání, zneužívání, brutalita a jiné formy násilí Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém
Průřezová témata	

5.4.2 Přírodověda

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			1	2				

Charakteristika předmětu

Předmět je zaměřen na to, aby žáci získávali vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jeho životní prostředí. Klade důraz na získávání základních vědomostí o Zemi, vesmíru, naší sluneční soustavě, člověku a technice, na poznávání základních jevů a vztahů v přírodě, na poznávání souvislostí mezi organismy, na utváření kladného vztahu k přírodě, ke zdravému způsobu života a k ochraně životního prostředí jako celku.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - žák je veden k systematickému vyhledávání a ukládání informací
 - žák je veden k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
 - žák si osvojuje obecně užívané termíny, symboly a znaky
- Kompetence k řešení problémů
 - žák získává informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
 - žák se učí vyslovit obsah myšlenky opisem tématu, chybí-li mu slovní zásoba
- Kompetence komunikativní
 - žák komunikuje při společné práci tak, aby byl dosažen společný cíl
 - žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, respektuje názory ostatních
 - žák se vyjadřuje kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - žák rozumí různým obrazovým materiálům
- Kompetence sociální a personální
 - žák spolupracuje ve dvojici a v malé skupině
 - žák v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Kompetence občanské
 - žák chápe pravidla první pomoci, uvědomuje si škodlivost drog a jiných návykových látek
 - žák podle svých možností poskytuje pomoc a chová se zodpovědně v krizové situaci
 - žák chápe základní vztahy v různých ekosystémech a je seznámen s environmentálními problémy světa
 - žák je seznámen s významem jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
 - žák chápe výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- Kompetence pracovní
 - žák je veden k používání encyklopedií a jazykových příruček
 - žák je obeznámen s možnými zdravotními riziky při práci a s jejich eliminací
- Kompetence digitální
 - provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určovat jejich společné a rozdílné vlastnosti a změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií
 - využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění výsledků své práce – vyhledávat potřebné informace a využívat je při učení (aplikace, výukové programy)
 - uplatňovat základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevovat vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	živá a neživá příroda; základní podmínky existence živých organismů, závislosti mezi živou a neživou přírodou; rozmanitost podmínek života na Zemi voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život; podnebí a počasí rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; třídění živých organismů rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi; bezpečné chování v přírodě
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); povodně, sesuvy půdy, bouřky; integrovaný záchranný systém
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

5. ročník

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek vesmír a Země – Slunce a sluneční soustava (hvězdy, souhvězdí, galaxie, planety, komety a jiná tělesa ve vesmíru), Země a Měsíc, pohyby Země – střídání dne a noci a ročních období člověk a technika, získávání informací, média, data

• stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince; jednotlivé soustavy partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, osobní bezpečí, krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti

5.4.3 Vlastivěda

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
			2	2				

Charakteristika předmětu

Vyučuje se ve čtvrtém a pátém ročníku po dvou hodinách týdně. V návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Svým obsahem i výchovným zaměřením upevňuje životní postoje a hodnotové orientace žáka, vychovává k sounáležitosti a národní hrdosti, k úctě ke kulturnímu, historickému a přírodnímu dědictví. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, realizují se při pracích ve skupinách, v projektech. Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé a čas
- Lidé kolem nás

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
 - vést žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací
 - chápat učivo v dějepisném kontextu
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
 - naučit se vyslovit obsah myšlenky opisem tématu, chybí-li slovní zásoba
- Kompetence komunikativní
 - pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - vytvářet situace, kdy si budou žáci uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různých kulturních prostředí
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
- Kompetence občanské
 - přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy

- uvědomovat si školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- poznat naše kulturní tradice a hist. dědictví, vážit si jejich vnitřních hodnot
- vést žáky k tomu, aby respektovali a oceňovali tradice, kulturní a historické dědictví
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k používání encyklopedií a jazykových příruček
- Kompetence digitální
 - využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění výsledků své práce – vyhledávat potřebné informace a využívat je při učení (aplikace, výukové programy, webové stránky)
 - vést žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, rozlišovat a vnímat rizika jejich používání

4. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

2. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost nejstarší české dějiny
Průřezová témata	

3. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

5. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	

2. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny středověk a novověk v českých zemích aktuální dění v České republice

předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	
Průřezová témata	

3. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Mezilidské vztahy	

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné souvislosti, sociální a kulturně historické aspekty života lidí.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním okruhem včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv. Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Formuje postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

Učí žáky rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti. Uvádí je do mravních a občanských životních hodnot důležitých pro utváření jejich vztahu ke společnosti, k lidem i

sobě. Žáci si osvojují práci s verbálními i neverbálními texty a snaží se je užívat jako zdroj informací při formování vlastních myšlenek, názorů i postojů k obhajování svých práv.

Vzdělávací oblast zahrnuje obory Dějepis a Občanská výchova, které se prolínají do jiných vzdělávacích oblastí, ale přímou vazbu mají na společenskovědní část oboru Zeměpis.

5.5.1 Dějepis

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam pro orientaci v současném společenském životě. Důraz klade především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem dějin kultury, vědy, techniky, umění i náboženství. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu dějin 19., 20. a 21. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci poznali, jak se měnil způsob života v nejdůležitějších epochách dějinného vývoje, aby se naučili zařazovat události do chronologické následnosti. Vede k poznání, že historie není uzavřenou minulostí s definitivními závěry, ale je kladením otázek, jimiž se ptáme prostřednictvím minulosti na možnou budoucnost. Formuje u žáků takové postoje, jako je úcta k vlastnímu národu, k výtvorům minulosti a ochraně kulturních památek. Zařazovány jsou i dějiny regionální.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
 - nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie, které jim umožní samostatně organizovat a řídit učení
 - vést žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - chápat učivo v dějepisném kontextu
 - vnímat umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- Kompetence k řešení problémů
 - při řešení problému objevovat paralely s historií
 - ukázat žákům různé zdroje informací, které vedou k řešení problémů
 - získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Kompetence komunikativní
 - komunikovat při společné práci tak, aby byl dosažen společný cíl
 - naučit se diskutovat
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - vytvářet situace, kdy si budou žáci uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různých kulturních prostředí
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
 - chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích

- Kompetence občanské
 - respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
 - budovat pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
 - na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
 - uvědomovat si školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
 - vést žáky k respektování různých kulturních literárních dědictví
 - poznat naše kulturní tradice a historické dědictví, vážit si jejich vnitřních hodnot
 - vést žáky k tomu, aby respektovali a oceňovali tradice, kulturní a historické dědictví
 - ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
 - naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- Kompetence digitální
 - ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
 - využívat digitální technologie k usnadnění práce
 - získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat informace z dostupných informačních prostředků

6. ročník

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor
Průřezová témata	

2. Pravěk – vznik světa a vývoj člověka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Doba kamenná, doba kovů Lidská společnost v pravěku

Průřezová témata
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ

3. Starověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

7. ročník

1. Raný středověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Středověká společnost Stěhování národů Byzantská říše, Franská říše, Arabové a Turci Slovanské osídlení, Sámova říše, Velká Morava, Cyrilometodějská mise – kultura, písmo Rozvoj českého státu – Přemyslovci Přehled významných evropských států Křížové výpravy Románská kultura

ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury	
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

2. Vrcholný a pozdní středověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Zemědělství, řemesla, města Struktura společnosti Poslední Přemyslovci Český stát za Lucemburků Hospodářský a kulturní rozvoj za Karla IV. Gotická kultura Husitství – průběh, výsledky, významné osobnosti Konflikty v Evropě – Anglie, Francie Období poděbradské a jagellonské Pozdní gotika
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	

3. Raný novověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy, jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Humanismus a renesance Reformace Objevné cesty – poznávání nových civilizací Český stát v době předbělohorské Vznik habsburské monarchie Postavení českých zemí v monarchii Třicetiletá válka
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí	

1. Novověk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	Habsburská monarchie po třicetileté válce Vývoj v Anglii, Francii, Rusku Baroko a osvícenství Marie Terezie a Josef II. Vědecký pokrok v 18. století Klasicismus Průmyslová revoluce Vznik USA Velká francouzská revoluce Napoleonské války Rakouské císařství, Metternich Evropa v 1. polovině 19. století Romantismus, realismus a historismus Národní obrození Rok 1848 u nás i v Evropě Rakousko-Uhersko Občanská válka v USA Evropa v 2. polovině 19. století Secese
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Počátky 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Mezinárodní vztahy Kolonialismus 1.světová válka Vznik Československa Československo v období 1. republiky Meziválečná kultura a věda

Průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané

9. ročník

1. Dějiny 20. století, Československo a svět v době 2. světové války

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Svět v meziválečném období Totalitní systémy Světová hospodářská krize Mnichov a jeho důsledky Druhá republika 2. světová válka Holocaust Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života	

2. Československo a svět ve 2. polovině 20. století, 21. století

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí postavení Československa a později České republiky v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Československo 1945–1948 Československo 1948–1968 Československo 1968–1989 Československo 1990–1992 Česká republika od roku 1993 do současnosti Studená válka Východní a západní blok Dekolonizace Kultura, věda a technika 2. poloviny 20. století Problémy současného světa
Průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.5.2 Občanská výchova

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Občanská výchova v návaznosti na učivo prvouky, vlastivědy a dalších předmětů seznamuje žáky s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Pomáhá vytvářet vztahy žáků ke společnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života. Utváří a rozvíjí způsobilost k mravně odpovědnému (etickému) jednání. Otvírá cestu k sebepoznávání a přijímání pozitivních životních hodnot. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za důsledky jejich chování a jednání. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Žáci získávají orientaci v aktuálním dění v České republice, Evropské unii i ve světě. Hledají podobnosti mezi minulými a současnými událostmi. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva

- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie, které jim umožní samostatně organizovat a řídit učení
- na základě prožitku vést žáky k potřebě vlastního studia a celoživotnímu vzdělávání
- vést žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných informací
- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- Kompetence k řešení problémů
 - svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
 - vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
 - při řešení problému objevovat paralely s historií
 - ukázat žákům různé zdroje informací, které vedou k řešení problémů
 - předkládat žákům informace pro jejich rozhodování o vlastní profesní orientaci
 - získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
 - seznamovat žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia
- Kompetence komunikativní
 - pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
 - komunikovat při společné práci tak, aby byl dosažen společný cíl
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - vytvářet situace, kdy si budou žáci uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různých kulturních prostředí
 - stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
 - chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
 - uvědoměle přijímat a získávat role v různých skupinách
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
- Kompetence občanské
 - respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
 - vést žáky k pochopení pravidel 1.pomoci a škodlivosti drog a jiných návykových látek
 - přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
 - vést žáky k spoluzodpovědnosti při práci
 - vést žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění
 - ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
 - pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
 - chápat cíl a riziko podnikání
 - naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- Kompetence digitální
 - vést žáky k aktivnímu vyhledávání informací potřebných pro přípravu a zpracování projektů; příprava projektů v PC programech a aplikacích.
 - vést žáky k aktivnímu vyhledávání informací na internetu z hlediska společenského dění, ověřování a kritické posouzení zdrojů.
 - nacházet způsoby, jak využívat znalosti a hodnoty získané prostřednictvím výukových filmů, schopnost reagovat na ně a vytvořit si osobní postoj k dané problematice
 - chápat klady a zápory digitalizace v jednotlivých společenských sférách – např. digitalizace státní správy

- vést žáky k orientaci v digitálním prostředí, k uvědomění si zásad bezpečné a etické komunikace a rizik spojených s užíváním internetu při komunikaci s druhými lidmi
- chápat riziko zneužití osobních dat na internetu

6. ročník

1. Naše škola, naše obec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí nutnost podřizování se školnímu řádu - posoudí a doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole, v obci - vysvětlí úřady obce a jejich úlohu	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy naše obec – důležité instituce, zajímavá a památná místa.
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Náš region, naše vlast

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu	náš region – důležité instituce, zajímavá a památná místa. naše vlast – pojem vlast a vlastenectví, co nás proslavilo – významné osobnosti, státní svátky, státní symboly
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	

3. Kulturní život

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život – kulturní hodnoty, kulturní instituce, ochrana kulturních památek; masová kultura, prostředky komunikace, pravidla kulturního chování
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4. Majetek, vlastnictví a hospodaření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	majetek, vlastnictví a hospodaření – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, hospodaření s penězi, majetkem, osobní a rodinný rozpočet
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

1. Život ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita-pomoc lidem v nouzi
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Člověk jako jedinec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí člověk a jeho osobnost – proměny člověka v době dospívání, člověk jako jedinec – sebevýchova, sebepoznání, charakter člověka, působení skupin na osobnost dospívajícího

společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebezpoznaní a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

3. Člověk a právo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešůpek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv v dokumentech, poškozování lidských práv-šikana, diskriminace Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů právní základy státu – Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, státní občanství Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost
Průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

8. ročník

1. Člověk a rodinný život

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - posoudí přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	člověk a citový život-základní znaky citů, řešení problémů, náročné životní situace člověk a rodinný život – volba partnera, manželství, vztah rodičů a dětí, náhradní péče o děti, příčiny rozvodovosti hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygiena	

2. Člověk a pracovní život

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - vyjádří své představy o své profesní dráze	člověk a pracovní život, profesní profil člověka, výběr zaměstnání, rekvalifikace, pracovní smlouvy, pracovní poměr, nároky na mzdu a dovolenou, základní práva a povinnosti zaměstnance, problémy nezaměstnanosti
Průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity	

4. Člověk a občanský život

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy	člověk a občanský život – práva a povinnosti občana ČR, státní občanství, typy občanskoprávních smluv, druhy sociálních příspěvků, význam sociálního zabezpečení člověk a právo – druhy práva, úloha soudců, státních zastupitelství, notářství, protiprávní

– osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	jednání, trestní zákoník, druhy trestů, trestně právní orgány
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

9. ročník

1. Stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu Státní správa a samospráva, principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	

2. Stát a hospodaření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	peníze – formy placení, státní rozpočet, daně banky a jejich služby principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu

- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kooperace a kompetice	

3. Globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	globalizace – projevy; významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	

4. Mezinárodní vztahy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace – podstata, význam, výhody EU a ČR

Průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. Životní perspektivy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, systém osobních hodnot, adaptace na životní změny, vklad vzdělání pro život náhražkové životní aktivity-smysl života – etické jednání a chování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda řeší okruh poznatků spojených se zkoumáním přírody. Použití vhodných metod pozorování a pokusů vede k lepšímu porozumění přírodních faktů a zákonitostí a současně pomáhá orientovat se v běžném životě. Zkušenosti a dovednosti získané při pozorování a srovnávání živé i neživé přírody vytváří potřebné předpoklady, aby si žáci uvědomovali užitečnost přírodovědných, zeměpisných, fyzikálních a chemických poznatků i jejich aplikaci v praktickém životě. Učí se hodnotit jednání své i ostatních lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku a principů vedoucích k ochraně životního prostředí.

Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákům odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí a jejich společenství nejen v blízkém okolí, regionech na území ČR, v Evropě a celém světě vůbec.

V chemii jde nejen o zásady bezpečné práce s chemikáliemi, seznamování s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti, tedy v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví a potravinářství.

Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na 1. stupni spolupracuje se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

5.6.1 Fyzika

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Vyučování fyziky vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí. Rozvíjí environmentální povědomí u žáků, navozuje dostatek situací k jejich samostatnému a otevřenému myšlení, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory.

Vyučování fyziky dává žákům potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě. Důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Do vyučovacího předmětu fyzika jsou zařazeny tyto tematické celky: vlastnosti látek a jejich částicové složení, pohyby a vzájemné působení těles, mechanické vlastnosti kapalin a plynů, přeměny a přenos energie, jevy zvukové, elektromagnetické, světelné a vesmír.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - prostřednictvím vhodně zvoleného zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
 - v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
 - vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
 - ukázat žákům různé zdroje informací, které vedou k řešení problémů
 - hledat vlastní postup při řešení problému
 - uvědomit si potřeby praktického ověřování řešení problému
 - vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat
- Kompetence komunikativní
 - vést žáky k diskuzi nad získanými poznatky
- Kompetence sociální a personální
 - vést žáky k prezentaci svého úkolu při laboratorních pracích
- Kompetence občanské

- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlízet na ně komplexně
- Kompetence pracovní
 - poukazovat na možná zdravotní rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- Kompetence digitální
 - vést k používání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb k získávání a posuzování a sdílení informací, k zefektivnění práce
 - zatraktivnit a znázornit výuku

6. ročník

1. Vlastnosti látek a těles

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné a nalezne jejich společné a rozdílné vlastnosti • uvede příklady využití vlastností látek • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících částicové složení látek a vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě • experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí • experimentálně určí póly tyčového magnetu znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu • popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	tělesa a látky, vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek částicová stavba látek elektrické vlastnosti látek magnetické vlastnosti látek
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	

2. Měření fyzikálních veličin

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách • vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a	měření délky, měření objemu, měření hmotnosti hustota měření času měření teploty síla, gravitační síla, měření síly měření síly

výpočet pomocí vztahu pro výpočet hustoty • vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso • odhadne a změří dobu trvání děje • převádí údaje o čase v různých jednotkách • uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamenává je tabulkou a grafem • změří sílu	
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané	

7. ročník

1. Pohyb tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu • určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý; rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • určí rychlost rovnoměrného pohybu; má představu o jednotkách • velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti • vypočte dráhu rovnoměrného pohybu; nakreslí graf závislosti dráhy na čase, z grafu určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě nebo kde bylo v daném čase • vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů, změří dráhu a dobu pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost	klid a pohyb tělesa popis pohybu (trajektorie, dráha čas), druhy pohybu rychlost rovnoměrného pohybu dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost
Průřezová témata	

2. Síla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - určí výslednici sil působících v jedné přímce; rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze, graficky určí výslednici dvou různoběžných sil - odhadne polohu těžiště, experimentem určí těžiště - rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní	vzájemné působení těles, síla a její měření gravitační síla, gravitační pole znázornění síly skládání sil stejného a opačného směru, rovnováha sil, skládání různoběžných sil těžiště tělesa
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané	

3. Posuvné účinky síly, pohybové zákony

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	zákon síly zákon setrvačnosti zákon akce a reakce
Průřezová témata	

4. Otáčivé účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	rovnováha sil na páce moment síly užití páky
Průřezová témata	

5. Deformační účinky síly

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porovná tlaky vyvolané různými silami, určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu - navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	tlaková síla tlak
Průřezová témata	

6. Tření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - v jednoduchých případech změří třecí sílu - porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch - rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení	tření třecí síla měření třecí síly třecí síla v praxi
Průřezová témata	

7. Mechanické vlastnosti tekutin

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	přenos tlaku v kapalině, (Pascalův zákon), hydraulická zařízení hydrostatický tlak vztlaková síla, Archimédův zákon, potápění, vznášení se, plování těles v kapalině atmosférický tlak a jeho měření vztlaková síla na tělesa v plynech tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření
Průřezová témata	

8. ročník

1. Práce, výkon a energie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - určí účinnost, porovná účinnost různých zařízení - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	práce práce na páce a kladce výkon, účinnost pohybová a polohová energie

• určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	

2. Vnitřní energie a teplo, změny skupenství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic a vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou • objasní změny vnitřní energie tělesa konáním práce • rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota • určí teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně, popř. změnu teploty nebo hmotnost • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití • uvede příklady změn z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje, nebo uvolňuje • nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě tělesa • nalezne měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam • navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití • předpoví, jak se změní teplota varu při zmenšení nebo zvětšení tlaku nad vroucí kapalinou a praktické užití • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků • porovná škodlivost různých spalovacích motorů pro životní prostředí	částicové složení látek vnitřní energie, změna vnitřní energie konáním práce, tepelnou výměnou teplo, měrná tepelná kapacita látky, určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) tepelná výměna prouděním tepelné záření využití energie slunečního záření

Průřezová témata
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

3. Elektrický náboj a pole

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat nebo odpuzovat - vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění - ukáže pokusem a vysvětlí, proč se zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizace izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) - prokáže pokusem existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole, uvede příklady z praxe	elektrování těles třením elektrický náboj vodič a izolant v elektrickém poli siločáry elektrického pole
Průřezová témata	

4. Elektrický proud

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech, plynech - sestaví jednoduchý elektrický odvod podle schématu - správně používá schematické značky - vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud - rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem - objasní nebezpečí zkratu a možnosti obrany před ním - změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu, změří elektrické napětí mezi dvěma místy obvodu - porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem - rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou	elektrický proud v kovech, vodných roztocích solí a kyselin a v plynech měření elektrického proudu a elektrického napětí zdroje elektrického napětí Ohmův zákon, elektrický odpor, závislost odporu na vlastnostech vodiče výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe regulace hodnoty proudu reostatem, reostat jako dělič napětí elektrická práce, elektrická energie, výkon elektrického proudu tepelné účinky elektrického proudu bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, proud a odpor spotřebičů • použije reostat jako k regulaci proudu, nebo jako děliče napětí určí elektrickou práci • určí elektrickou práci • určí výkon elektrického proudu • z údajů o příkonech na štítcích spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji o uvedeném napětí, porovná elektrickou energii spotřebovanou různými domácnostmi a odhadne cenu, navrhne možné úspory elektrické energie • dodržuje pravidla práce s elektrickými zařízeními • objasní, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Hodnoty, postoje, praktická etika	

5. Zvukové jevy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • určí ve svém okolí zdroje zvuku • uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří; porovná s rychlostí světla • popíše, jak přijímáme zvuk uchem • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti od našeho ucha, prostředí a na citlivosti sluchového ústrojí, navrhne možnosti zmenšit škodlivý vliv hluku	zdroje zvuku, šíření zvuku prostředím, rychlost šíření zvuku výška tónu, ucho jako přijímač zvuku, rezonance, barva tónu, odraz zvuku, ozvěna ochrana před nadměrným hlukem
Průřezová témata	

1. Elektromagnetismus

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • prokáže pokusem existenci magnetického pole cívky s proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru a jeho využití v praxi • předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr	magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, působení magnetického pole na cívku s proudem, elektromotor, elektromagnetická indukce
Průřezová témata	

2. Střídavý proud

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli • z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu určí periodu a kmitočet • objasní princip činnosti alternátoru a popíše, v jakém v něm probíhají přeměny energie • zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí • určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady jeho využití • popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	vznik střídavého proudu, alternátor měření střídavého proudu a střídavého napětí transformátory rozvodná elektrická síť
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

3. Vedení elektrické proudu v polovodičích

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí, příp. ukáže pokusem, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání a odpor fotorezistoru při osvětlení a uvede příklady využití těchto jevů - zapojí polovodičovou diodu nebo LED v propustném a závěrném směru - uvede příklady využití usměrňujícího účinku polovodičové diody - objasní přeměny energie ve slunečním článku a uvede příklady jeho využití jako alternativního zdroje energie	vedení elektrického proudu v polovodičích
Průřezová témata	

4. Elektromagnetické záření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pro vlnění dané vlnové délky určí kmitočet - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití - uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí šíření světla např. ve vodě - objasní, jaký význam měl objev elektromagnetických vln pro společnost, rentgenového záření pro lékařství; uvede příklady využití mikrovln v denním životě - vysvětlí, proč je nebezpečné opalování na Slunci i v soláriu - dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem i velmi malého výkonu	elektromagnetické vlny a záření vlnová délka, kmitočet zdroje záření
Průřezová témata	

5. Světelné jevy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - rozliší prostředí z hlediska průchodu světla a vysvětlí, čím je dána barva průhledného prostředí a neprůhledného tělesa - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu	zdroje světla, rychlost světla přímocharé šíření světla, rozklad světla, barva těles odraz světla, zobrazení zrcadly (rovinné, duté, vypuklé), úplný odraz světla lom světla, čočky optické vlastnosti oka, lupa, mikroskop, dalekohledy
Průřezová témata	

6. Jaderná energie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - s využitím poznatků z chemie popíše základní stavební částice atomu a složení jádra atomu - na příkladu objasní, co rozumí izotopem daného prvku, jakou látku nazveme nuklidem - uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti - uvede a objasní příklady užití radionuklidů - popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách - vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - popíše historii jaderné energetiky, uvede současné možnosti likvidace vyhořelého jaderného paliva; popíše,	atom, atomová jádra, izotopy a nuklidy radioaktivita, využití jaderného záření, řetězová jaderná reakce, jaderný reaktor jaderná energetika, ochrana před zářením

jak je v současné době zajišťována u nás bezpečnost provozu jaderných elektráren	
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

7. Země a vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
- popíše, z čeho se skládá sluneční soustava; popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce, vyjmenuje planety podle jejich vzdálenosti od Slunce - vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou, orientuje se v základních souhvězdích na obloze, umí použít k pozorování souhvězdí mapy hvězdné oblohy - sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice (první let člověka do vesmíru, přistání na Měsíci, kosmické sondy na výzkum planet)	Sluneční soustava naše galaxie kosmonautika
Průřezová témata	

5.6.2 Chemie

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
							2	2

Charakteristika předmětu

Vede žáky k ochraně přírody a vlastního zdraví poznáváním vybraných chemických látek a reakcí. Učí je pozorovat vlastnosti látek a jejich praktické využití v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Seznamuje žáky:

- se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi, zejména běžně dostupnými (např. hořlavinami a žiravinami)
- s poskytnutím první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami
- s významným uplatněním chemie v budoucnosti
- s řešením problémů souvisejících s poznáváním přírody a praktickým životem

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
 - vést žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací
 - vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- Kompetence k řešení problémů
 - získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
 - hledat vlastní postup při řešení problému
- Kompetence sociální a personální
 - vést žáky k prezentaci svého úkolu při laboratorních pracích
- Kompetence občanské
 - vést žáky k pochopení pravidel 1. pomoci a škodlivosti drog a jiných návykových látek
 - vést žáky k spoluzodpovědnosti při práci
 - poskytovat dle svých možností pomoc a chovat se zodpovědně v krizové situaci
 - ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
 - chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- Kompetence pracovní
 - nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

8. ročník

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost • posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	vlastnosti látek–hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. Směsi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - žák vypočítá složení roztoků a připraví prakticky roztok daného složení	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

3. Částicové složení látek a chemické prvky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, typy chemických reakcí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5. Roztoky a anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, kyselin a hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí, zná jejich vzorce - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým - papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	výpočet hmotnostního zlomku, koncentrace roztoku w %, názvosloví, vlastnosti a použití jednoduchých sloučenin – halogenidy, oxidy, kyseliny, hydroxidy solí kyslíkaté a nekyslíkaté
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

1. Výpočty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využije zákon zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh - vypočítá složení roztoků s využitím procentuálního vyjádření, pomocí hmotnostního zlomku nebo molární koncentrace	výpočty hmotnosti z chemických rovnic výpočet molární koncentrace využití zákona zachování hmotnosti v chemických rovnicích
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Redoxní reakce a elektřina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zná složení galvanického článku a olověného akumulátoru - určí jejich využití v praxi - zná způsob jejich likvidace - zvládne vyčíslit jednoduchou redoxní rovnici	redoxní reakce – rovnice, galvanický článek a akumulátor, elektrolýza, koroze
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

3. Organické sloučeniny – uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zná názvosloví jednoduchých uhlovodíků - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	názvosloví jednoduchých uhlovodíků, jejich vlastnosti, použití a zdroje, alkany, alkeny, alkyny, cyklické uhlovodíky a areny fosilní paliva – ropa, benzín, uhlí, zemní plyn

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

4. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	příklady významných halogenderivátů, alkoholů, aldehydů, ketonů, karboxylových kyselin a ostatních derivátů, jejich názvosloví, vlastnosti a užití, přírodní sloučeniny – cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5. Plasty

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti - zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití a dopady jejich využívání na životní prostředí	nejpoužívanější synteticky vyrobené látky, jejich vlastnosti, výroba a použití, recyklace
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

6. Termické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požáru - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - rozpozná označení hořlavých a výbušných látek	hoření a hašení, exotermní a endotermní reakce, hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti

Průřezová témata
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

7. Chemie a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze · průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5.6.3 Přírodopis

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	1

Charakteristika předmětu

Přírodopis seznamuje žáky s mnoha formami života na Zemi, vytváří ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a jejími zákonitostmi. Učí se hodnotit jednání své i ostatních lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku a principů vedoucích k ochraně životního prostředí.

Výuka přírodopisu se zaměřuje především na to, - aby žáci získali přehled o vzniku a vývoji Země a života, poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, Vesmíru a Zemi - aby si uvědomovali odpovědnost za zachování života na Zemi - aby si osvojili poznatky, dovednosti a metody pozorování živé i neživé přírody, jichž by mohli využívat v dalším vzdělávání, ale i praktickém životě - aby hodnotili kriticky jednání své i ostatních ve vztahu k životnímu prostředí jako celku a učili se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí.

V 6. - 9. ročníku ve třídách se zaměřením na matematiku a přírodovědné předměty zadáváme pravidelně referáty k prohloubení učiva. Zaměřujeme se více na praktické poznávání přírody.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáka k vyhledávání informací k řešení problému
 - vést žáka k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy

- Kompetence komunikativní
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - vytvářet příležitost k diskusi
 - vést žáky k prezentaci svého úkolu při laboratorních pracích
- Kompetence občanské
 - vést žáky k chápání zákl. vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
 - ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
 - chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
 - pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

6. ročník

1. Biologie živočichů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí

2. Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: aplikace praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody-pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností a poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy	

7. ročník

1. Obecná biologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života dědičnost a proměnlivost organismů-podstata dědičnosti a přenos dědičných informací viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností a poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

2. Biologie hub

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi-stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností a poznávání	

3. Biologie rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	anatomie a morfologie rostlin-stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochran
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: aplikace praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky život Ekosystémy	

1. Genetika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ	

2. Biologie člověka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	fylogeneze a ontogeneze člověka-rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

1. Neživá příroda

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností a poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

2. Základy ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

Průřezová témata
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Práce v realizačním týmu

5.6.4 Zeměpis

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	1	2	2

Charakteristika předmětu

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků. Uvádí do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti, na území ČR, v Evropě i dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka zeměpisu se zaměřuje především na to - aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejich hlavních složkách, a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti - aby si vytvořili představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech - aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů, ve zvlátnostech života jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu - aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislostech s tím, aby si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a v blízké budoucnosti.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - vést žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací
 - vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných informací
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - chápat učivo v zeměpisném kontextu
- Kompetence k řešení problémů
 - ukázat žákům různé zdroje informací, které vedou k řešení problémů
 - získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- Kompetence komunikativní
 - naučit se diskutovat
 - rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- Kompetence občanské

- vést žáky k chápání zákl. vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
 - naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- Kompetence sociální a personální
 - chápání významu týmové práce a potřebě efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
 - přispívání do diskuse v malé skupině i celé třídy, respektování různých hledisek druhých
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

6. ročník

1. Vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
Průřezová témata	

2. Glóbus a mapa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření,

• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
Průřezová témata	

3. Litosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	dno oceánu vnitřní činitelé zemětřesení a sopečná činnost vznik pohoří vnější činitelé člověk jako geomorfologický činitel
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

4. Atmosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	celkový oběh vzduchu v atmosféře podnebí a podnebné pásy podnebí a počasí
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

5. Hydrosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	rozložení vody na Zemi mořská voda – vlastnosti, pohyby voda na pevnině
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy	

6. Pedosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	půda – vznik, složení půdní druhy a typy využití a význam půdy
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

7. Světový oceán

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	moře Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán Jižní oceán
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy	

8. Biosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy	

9. Antarktida

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	poloha přírodní podmínky mírové využití kontinentu

Průřezová témata
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

10. Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	poloha přírodní podmínky obyvatelstvo politická mapa orientace na mapě
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

1. Afrika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

2. Severní Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	poloha přírodní podmínky obyvatelstvo Kanada USA Mexiko Středoamerické země orientace na mapě

• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

3. Jižní Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	poloha přírodní podmínky obyvatelstvo Karibské státy Brazílie Andské země Země jižního rohu orientace na mapě
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

1. Asie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) stát • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	poloha přírodní podmínky obyvatelstvo státy východní Asie státy jihovýchodní Asie státy jižní Asie ostrovní část Asie jihozápadní část Asie Zakavkazsko země Orientu asijská část Ruska
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

2. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	poloha přírodní podmínky obyvatelstvo integrace v Evropě státy střední Evropy alpské země státy severní Evropy státy jižní Evropy státy západní Evropy státy východní Evropy, evropská část Ruska ČR jako součást Evropy

• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
Průřezová témata	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	

2. Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou orientaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	počet obyvatel, rozmístění obyvatel věkové složení lidské rasy, národy, jazyky, náboženství sídla, sídelní systémy
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	

3. Světové hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	sféry hospodářství: sféra primární sféra sekundární sféra terciární sféra kvartérní světový trh a mezinárodní obchod
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4. Krajina a životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP	krajina, základní složky typy krajín přírodní a společenské prostředí ochrana přírody a životního prostředí globální ekologické a environmentální problémy lidstva krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Průřezová témata
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. Cestujeme po Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	cestovní ruch a rekreace rysy jednotlivých světadílů zeměpisné zajímavosti jednotlivých světadílů plánujeme výlet v tuzemsku plánujeme výlet v zahraničí
Průřezová témata	

6. Politická mapa dnešního světa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	dělení států podle různých kritérií, společné a odlišné znaky evropská a světová integrace současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů nové státy na mapě světa

Průřezová témata**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života. Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu, zvuku, linie, tvaru, barvy...

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

5.7.1 Hudební výchova

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1	1	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti, jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující, rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních

schopností. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na Orffovy hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - osvojit si obecně užívané termíny
 - vést žáky k porozumění obecně používaných termínů v oblasti Hv
 - poznávat vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
 - rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
 - vnímat umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla
 - hledat vlastní postup při řešení problému
 - vést žáky k uvážlivému hodnocení umění a k obhájení svého názoru
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
 - poskytovat prostor pro osobité hudební projevy žáků
- Kompetence občanské
 - budovat pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
 - vést žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění
 - vytvářet potřeby návštěv výstav, koncertů apod.
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- Kompetence digitální
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
 - využívá digitální technologie, aby zefektivnil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

1. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu)

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace, hudební hry
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

3. Hudebně – pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření hudby Taktování Taneční hry se zpěvem
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Kvality tónů Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
Průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

2. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou - Doplňuje zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje	Pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu Nota jako grafický znak, notová osnova
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů témat jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů, rytmizace, hudební hry, hudební improvizace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

3. Hudebně – pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření hudby-pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Taktování Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
Průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

3. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - Učí se se základům hudební teorie	Pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu dle individuálních možností Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů témat jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů, rytmizace, hudební hry, hudební pantomima Čtení a zápis rytmického schématu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření hudby – jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření průběhu melodie Taktování Pohybový doprovod znějící hudby
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference	

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje, Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus) Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
Průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

4. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, jednohlas Hudební rytmus, takt Seznámení s grafickým záznamem hudby
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygienu	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Hra na doprovodné hudební nástroje, hra na tělo Reprodukce rytmického motivu Rytmizace písní Hudební improvizace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

3. Hudebně – pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Pohybová improvizace, pohybové hry
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace	

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny - Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Vlastnosti tónů Rozlišování hudby vokální, instrumentální Poznávání hudebních nástrojů Hudební styly a žánry Poslech vybraných hudebních ukázek
Průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

5. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností zpěvem jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, jednohlas, jednoduchý dvojhlas – kánon Jednoduchý grafický záznam, stupnice C dur Hudební rytmus, takt
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Hra na doprovodné hudební nástroje, hra na tělo Reprodukce rytmického motivu Rytmizace písní Hudební improvizace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference	

3. Hudebně – pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pohybový doprovod znějící hudby Vyjádření hudby tancem (lidové tance) Taktování Pohybová improvizace, pohybové hry

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny - Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Vlastnosti tónů, jednoduché hudební vyjadřovací prostředky Rozlišování hudby vokální, instrumentální Poznávání hudebních nástrojů Hudební styly a žánry Poslech vybraných hudebních ukázek Jednoduché slovní hodnocení slyšené hudby
Průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení	

6. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, lidový dvojhlas, hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti hudební výrazové prostředky nácvič intonace a vokální improvizace orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reflexe vlastního vokálního projevu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní) na nástrojích z Orffova instrumentáře
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudební dílo a jeho autor – opera a Národní divadlo, opereta, muzikál, hudební revue (medailonky skladatelů) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní difference	

7. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena v oblasti lidové písně, reflexe vokálního projevu nácvik intonace hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie nácvik polyfonního zpěvu (kánón)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Psychohygiena	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	pohybový doprovod znějící hudby – ukázka taktování, jednoduché taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění nácvik orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, pohybové reakce na změny v proudu hudby pantomima
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost) kánón, fuga, symfonie, symfonická báseň, sonáta, sonátová forma, koncert, muzikál (Bach, Vivaldi, Smetana, Beethoven) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

8. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena zvláště v období puberty zdokonalování intonace – hudební rytmus – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, pokus o vlastní improvizaci rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých hudebních schopností a dovedností různé motivy skladeb, provádí jednoduché hudební improvizace	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - orientuje se v proudu znějící hudby - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost) vznik a vývoj světové umělé hudby (chronologicky) vývoj světové populární hudby hudební styly a žánry v souvislosti s díly významných skladatelů interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla
Průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvný projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena zdokonalování intonace hudební rytmus – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena	

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře záznam hudby – noty a pomlky improvizace jednoduchých doprovodů (podle individuálních schopností žáků) vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje z Orffova instrumentáře
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost) vývoj české artificiální hudby (chronologicky od počátku křesťanství do 20.století) vývoj české populární hudby

	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, vytváření soudů a preferencí
Průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti	

5.7.2 Výtvarná výchova

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	2	1	2	1	1	1	2

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, intuici a invenci.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - vést žáky k porozumění obecně užívaných termínů v oblasti Vv
 - vést žáky k poznávání vlastností materiálů
 - vnímat umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
 - ukázat žákům, že přehled v oblasti umění jim umožní zážitky z tohoto oboru intenzivně prožívat
 - rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- Kompetence komunikativní
 - ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek a vhodně na něj reagovat může být přínosem

- vést diskusi při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- vést žáky k nonverbálnímu vyjadřování
- poskytovat dostatečný prostor při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- Kompetence k řešení problémů
 - vést žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla
 - vést žáky k uvážlivému hodnocení umění a k obhájení svého názoru
- Kompetence sociální a personální
 - předkládat příklady pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
 - vést žáky ke správnému chování na kulturních akcích
 - poskytovat prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
- Kompetence občanské
 - budovat pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
 - vytvářet potřeby návštěv výstav, koncertů apod.
- Kompetence pracovní
 - seznamovat žáky s vlastnostmi některých materiálů
 - vést žáky ke správnému používání výtvarných potřeb a péči o ně
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
 - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
 - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

1. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
Průřezová témata	

2. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba
Průřezová témata	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
Průřezová témata	

3. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Průřezová témata	

4. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Kreativita

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
Průřezová témata	

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

• nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti
Průřezová témata	

6. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zaznamenává vizuálních zkušenosti, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • vyjadřuje vlastní představy, zkušenosti a vjemy	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, textury a barvy, vztahy a uspořádání prvků v ploše uspořádání objektů do celků v ploše a časovém průběhu ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, pocitů, nálad a představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a hledisko jejich motivace fantazijní a založená na smyslovém vnímání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

7. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zaznamenává vizuálních zkušenosti, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie - užívá metody současného výtvarného umění - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - vyjadřuje vlastní vjemy, představy a zkušenosti	prvky vizuálně obrazného vyjádření – textury, barvy, linie, tvary, světlosti a barevné kvality uspořádání prvků v ploše a v časovém průběhu ve statickém i dynamickém vyjádření a proměny uvnitř a mezi objekty reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – film, televize
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření utváření a uplatnění komunikačního obsahu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

8. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vybírá a vytváří prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	prvky vizuálně obrazného vyjádření – textury, barvy, linie, tvary, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků v ploše a časovém průběhu ve statickém i dynamickém vyjádření a proměny uvnitř a mezi objekty (lineární, barevné a plastické prostředky) reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních); vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – reklama, umělecká výtvarná tvorba
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - rozliší působení vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku	prostředky pro vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, volná malba, reklama, ilustrace textů, comics; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

9. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé	prvky vizuálně obrazného vyjádření – textury, barvy, linie, tvary, světlostní a barevné kvality, kontrast, rytmus, struktura, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru a v časovém průběhu uspořádání objektů do celků v ploše, objemu a prostoru a časovém průběhu ve statickém i

prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	dynamickém vyjádření a proměny uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní barevné plastické a prostorové prostředky) ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – reklama, umělecká výtvarná tvorba, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • interpretuje umělecká, vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	prostředky pro vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, volná malba, reklama, ilustrace textů, comics; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické a dynamické), hledisko jejich motivace (symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita	

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro život a pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v přímém rozporu s názory zákonných zástupců žáků. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					1	1		

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
 - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
 - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- Kompetence sociální a personální
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Kompetence občanské
 - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
 - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

6. ročník

1. Výživa a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	zásady zdravého stravování pitný režim vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví poruchy příjmu potravy vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

2. Individuální násilí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	šikana kyberšikana kriminalita mládeže
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

3. Denní režim

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	denní režim (biologické rytmy) vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit (únava, odpočinek, spánek) význam pohybu pro zdraví pohybový režim
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

4. Stres

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	vládání stresu relaxace a posilování duševní odolnosti
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	

5. Duševní hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	zásady duševní hygieny psychohygiena
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	

6. Civilizační choroby

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	civilizační choroby prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

7. Bezpečnost a úrazy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	ochrana zdraví při různých činnostech, v dopravě bezpečná komunikace (komunikace prostřednictvím elektronických médií) odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

8. Mimořádné události

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	klasifikace mimořádných událostí ochrana člověka za mimořádných událostí (způsoby varování, evakuace) prevence vzniku mimořádných událostí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. Základy 1. pomoci

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	tísňové volání neodkladná resuscitace
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

7. ročník

1. Závislosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně	psychická onemocnění násilí namířené proti sobě samému (sebepoškozování) rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) násilné chování, trestná činnost

patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	dopink ve sportu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

2. Manipulace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	manipulace a informace reklama sekty
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

3. Dospívání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	tělesné změny v dospívání duševní a společenské změny v dospívání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy	

4. Tělesná hygiena

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	osobní a intimní hygiena otužování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	

5. Vztahy ve dvojici

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	kamarádství a přátelství láska
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

6. Sexuální dospívání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexualita zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita pohlavní identita a její poruchy
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

7. Reprodukční zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	reprodukční zdraví infekční choroby, přenos a prevence (nemoci přenosné pohlavním stykem) plánované rodičovství problémy těhotenství a rodičovství mladistvých
Průřezová témata	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Sebepoznání a sebezpojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. Rodina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy a pravidla soužití v rodině (funkce rodiny) partnerské vztahy (manželství, rodičovství)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

9. Domácí násilí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	znaky a formy domácího násilí sexuální kriminalita sexuální zneužívání dětí
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

10. Hodnota zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	složky zdraví základní lidské potřeby (Maslowova teorie) podpora zdraví (prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí	

5.8.2 Tělesná výchova

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivace pohybu, obratnostních a rychlostních předpokladů, související s vývojem žáka
- zdravotně zaměřené činnosti – důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení povinné tělesné výchovy, případně ve zdravotní tělesné výchově
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- utvoření pohybových, hygienických a organizačních návyků
- obsah předmětu je rozdělen do tematických bloků, v rámci nichž, je žákům nabídnuto učivo základní a rozšiřující (závisí na pohybové úrovni jednotlivce)
- základní plavecká výuka zařazena do 2. a 3.ročníku - 40 hodin
- bruslení zařazeno do výuky v případě vhodných podmínek školy
- základy lyžování ve formě kurzu
- netradiční pohybové aktivity (podle možností školy), turistika a pobyt v přírodě

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy a jiné), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální stav žáků.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
 - systematicky sledovat vývoj vlastní fyzické zdatnosti
 - seznámit se s obecně používanými termíny a signály
 - poznávat vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
 - prožívat souvislosti mezi fyzickým rozvojem a psychickou pohodou
- Kompetence k řešení problémů
 - hledání vhodné taktiky v individuálních a kolektivních sportech
 - přemýšlet o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty při odstraňování jeho chyb
- Kompetence komunikativní
 - vést diskusi o taktice družstva
 - přijímat pokyny vedoucího mužstva
- Kompetence sociální a personální
 - v různých situacích požádat a poskytnout radu, pomoc
 - vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
 - dodržovat pravidla fair-play
- Kompetence občanské
 - vést žáky k aktivnímu sportování a dodržování hygieny při sportovních aktivitách
 - poskytovat dle svých možností pomoc a chovat se zodpovědně ve vypjatých situacích
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k nutnosti pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje vrcholovému nebo výkonnostnímu sportu

1. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

	bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	pohybové hry – s různým zaměřením základy gymnastiky – průpravná cvičení pro kotouly, cvičení na lavičkách, žebřinách, se švihadly rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace herním náčiním odpovídajícím věku jednotlivce, průpravné hry, vybíjená bruslení – základní techniky pohybu na bruslích
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

2. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	pohybové hry – s různým zaměřením základy gymnastiky – průpravná cvičení pro kotouly, přeskoky, cvičení na lavičkách, žebřinách, kladinách, se švihadly rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace herním náčiním odpovídajícím věku jednotlivce, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel bruslení – základní techniky pohybu na bruslích adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání, základní plavecké dovednosti

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

3. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	pohybové hry – s různým zaměřením základy gymnastiky – průpravná cvičení pro kotouly, cvičení na lavičkách, žebřinách, kladinách, se švihadly rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace herním náčiním odpovídajícím věku jednotlivce, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti ve vodě
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí zásady jednání a chování – fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena SOCIÁLNÍ ROZVOJ Kooperace a kompetice	

4. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoci v podmínkách TV
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem základy atletiky-rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her-herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice

3. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

5. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	pohybové hry s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

3. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivit gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivit gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie lyžování, snowboarding (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice

8. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivit gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice

9. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivit gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice	

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku, nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, příprava pokrmů a má výhradně činnostní charakter. Veškeré dovednosti a pracovní návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech. V průběhu jednotlivých činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, které používá a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni s ohledem na využití v praxi. Na 2. stupni je rozdělen na sedm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce, Využití digitálních technologií. Dle možností a za dodržení pokynů RVP budou každý školní rok vybrány konkrétní tematické okruhy.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Pracovní činnosti

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1	1				

Charakteristika předmětu

Na prvním stupni mají žáci získat základní a praktické dovednosti při ručním opracování vhodných materiálů, při konstrukčních činnostech, pěstitelských pracích a při přípravě pokrmů. Mají poznat vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučit se volit a používat při práci vhodné nástroje a pomůcky. Osvojí si zásady bezpečnosti při práci, naučí se plánovat si činnosti. Měli by si vytvořit pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
 - vést žáky k plánování činnosti při práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů
 - vést žáky k poznávání vlastností materiálů
- Kompetence k řešení problémů
 - hledat vlastní postup při řešení problému
- Kompetence komunikativní
 - komunikovat při společné práci tak, aby byl dosažen společný cíl
 - spolupracovat při řešení ve skupině
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
 - stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
 - v různých situacích požádat a poskytnout radu, pomoc
 - vést žáky k uvědomování si ohleduplnosti na pracovišti
- Kompetence občanské
 - vést žáky k spoluzodpovědnosti při práci
 - vést žáky k tomu, aby respektovali a oceňovali tradice, kulturní a historické dědictví
 - pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- Kompetence pracovní
 - seznamovat žáky s vlastnostmi některých materiálů
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - srovnávat různé postupy z hlediska úspory, vyhledávat možná rizika
 - poukazovat na možná zdravotní rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci

1. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
Průřezová témata	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy

2. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
Průřezová témata	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

3. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování pokojových rostlin
Průřezová témata	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování výběr, nákup a skladování potravin
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

4. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP- - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
Průřezová témata	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	základní vybavení kuchyně jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

5. ročník

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita	

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita	

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Průřezová témata
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - připraví samostatně jednoduchý pokrm - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni – historie a význam
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

5.9.2 Práce s technickým materiálem

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					0,5			0,5

Charakteristika předmětu

Tematický okruh Práce s technickými materiály má výhradně činnostní charakter. V přímých praktických činnostech žáci získávají základní poznatky o materiálech, pomůckách a nářadí, o bezpečnosti práce s nimi. V nezbytné míře a na uživatelské úrovni se zabývají vlastnostmi technických materiálů a jejich praktickým použitím.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - předkládat příklady pro pochopení technické dokumentace jednoduchého zařízení
 - vést žáky k plánování činnosti při práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů
 - poznávání výhod při pořizování nářadí při nejrůznějších činnostech
 - vést žáky k poznávání vlastností materiálů
- Kompetence k řešení problémů
 - hledat vlastní postup při řešení problému
 - uvědomit si potřeby praktického ověřování řešení problému
- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- Kompetence pracovní
 - seznamovat žáky s vlastnostmi některých materiálů
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů

- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

6. ročník

1. Technické náčrty a výkresy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

2. Vlastnosti materiálu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • poznává vlastnosti různých materiálů	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kooperace a kompetice	

3. Jednoduché pracovní operace a postupy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	jednoduché pracovní operace a postupy (měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, vrtání, dlabání, spojování hřebíky a vruty, tvarování plastů teplem)

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace

4. Technologické postupy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy, rozvržení a následnost pracovního postupu
Průřezová témata	

5. Úloha techniky v životě člověka

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: poznává úlohu techniky v životě	zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

6. Pracovní pomůcky, nářadí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozeznává jednotlivá nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
Průřezová témata	

9. ročník

1. Technické náčrty a výkresy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
Průřezová témata	

2. Vlastnosti materiálu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • poznává vlastnosti různých materiálů	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice	

3. Pracovní pomůcky, nářadí

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozeznává jednotlivá nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
Průřezová témata	

4. Jednoduché pracovní operace a postupy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	jednoduché pracovní operace a postupy (měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, vrtání, dlabání, spojování hřebíky a vruty, tvarování plastů teplem)
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	

5. Technologické postupy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy, rozvržení a následnost pracovního postupu
Průřezová témata	

5.9.3 Provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					0,25		0,25	

Charakteristika předmětu

Tematický okruh Provoz a údržba domácnosti a příprava pokrmů je zaměřen na získávání vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Žáci se seznamují s jednoduchými pracovními postupy při základních činnostech v domácnosti, s používáním vhodných pomůcek a nástrojů a s dodržováním základních hygienických a bezpečnostních předpisů. Dále se seznamují s používáním kuchyňského inventáře, se základními postupy při přípravě pokrmů, se zásadami zdravé výživy, s kulturním stolováním a společenským chováním, se základním úklidem pracovních ploch i s poskytováním první pomoci při úrazech v kuchyni.

Okruh je vyučován v 6. a 8. ročníku v zimních měsících.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - prostřednictvím vhodně zvoleného zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
 - vést žáky k plánování činnosti při práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů
- Kompetence pracovní
 - seznamovat žáky s vlastnostmi některých materiálů
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
 - poukazovat na možná zdravotní rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

6. ročník

1. Rodinné finance

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti
Průřezová témata	

2. Údržba oděvů a textilií

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	údržba oděvů a textilií, praní, žehlení
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

3. Úklid domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Odpad a jeho ekologická likvidace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - třídí a ekologicky likviduje odpad	odpad a jeho ekologická likvidace, třídění odpadu
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

5. Kuchyně

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
Průřezová témata	

6. Potraviny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sestavuje jídelníček, vybírá, nakupuje, skladuje potraviny	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

Průřezová témata

7. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
Průřezová témata	

8. Úprava stolu a stolování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
Průřezová témata	

8. ročník

1. Rodinné finance

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti
Průřezová témata	

2. Údržba oděvů a textilií

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	údržba oděvů a textilií, praní, žehlení
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

3. Úklid domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

4. Odpad a jeho ekologická likvidace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - třídí a ekologicky likviduje odpad	odpad a jeho ekologická likvidace, třídění odpadu
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	

5. Kuchyně

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
Průřezová témata	

6. Potraviny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: sestavuje jídelníček, vybírá, nakupuje, skladuje potraviny	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
Průřezová témata	

7. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

Průřezová témata

8. Úprava stolu a stolování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
Průřezová témata	

5.9.4 Pěstitelské práce, chovatelství

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					0,25		0,25	0,25

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu pro tematický okruh Pěstitelské práce má naše škola velmi dobré podmínky. Při práci na pozemku si žáci prakticky osvojují jednoduché pěstitelské činnosti. Pěstují a ošetřují podle daných zásad zeleninu, pokojové i jiné rostliny. Seznamují se s chovem zvířat v domácnosti, podmínkami chovu, se zásadami kontaktu se známými i neznámými zvířaty.

Klíčové kompetence

- Kompetence sociální a personální
 - spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- Kompetence pracovní
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - poukazovat na možná zdravotní rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

6. ročník

1. Základní podmínky pro pěstování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: provádí jednoduché pěstitelské činnosti	půda a její zpracování, výživa a hnojení rostlin, ochrana rostlin a půdy

• volí vhodné způsoby zpracování půdy	
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Zelenina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	zásady při pěstování a rychlení zeleniny, pěstování vybraných druhů zeleniny
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

3. Okrasné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	používání okrasných rostlin v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin, vliv rostlin na zdraví člověka
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4. Ovocné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5. Léčivé rostliny, koření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

6. Chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

8. ročník

1. Základní podmínky pro pěstování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • volí vhodné způsoby zpracování půdy	půda a její zpracování, výživa a hnojení rostlin, ochrana rostlin a půdy
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Zelenina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	zásady při pěstování a rychlení zeleniny, pěstování vybraných druhů zeleniny
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

3. Okrasné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	používání okrasných rostlin v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin, vliv rostlin na zdraví člověka
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4. Ovocné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5. Léčivé rostliny, koření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

6. Chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

9. ročník

1. Základní podmínky pro pěstování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • volí vhodné způsoby zpracování půdy	půda a její zpracování, výživa a hnojení rostlin, ochrana rostlin a půdy
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

2. Zelenina

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	zásady při pěstování a rychlení zeleniny, pěstování vybraných druhů zeleniny
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

3. Okrasné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	používání okrasných rostlin v interiéru a exteriéru, základy ošetřování pokojových květin, vliv rostlin na zdraví člověka
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4. Ovocné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5. Léčivé rostliny, koření

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

6. Chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
Průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.9.5 Svět práce

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
							0,25	0,25

Charakteristika předmětu

Tematický okruh Svět práce je povinný pro 8. a 9. ročník a je vyučován v zimních měsících. Poskytuje žákům důležité informace o trhu práce, možnostech vzdělávání, nejčastějších formách podnikání. Pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
 - předkládat žákům informace pro jejich rozhodování o vlastní profesní orientaci
 - seznamovat žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia
- Kompetence pracovní
 - chápat cíl a riziko podnikání
 - vést žáky k promyšleným rozhodnutím o dalším vzdělávání a profesní orientaci
- Kompetence digitální
 - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

8. ročník

1. Trh práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profes	povolání lidí druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů charakter a druhy pracovních činností požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy	

2. Volba profesní orientace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

3. Možnosti vzdělávání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	náplň učebních a studijních oborů přijímací řízení informace a poradenské služby
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	

9. ročník

1. Zaměstnání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	pracovní příležitosti v obci, regionu způsoby hledání zaměstnání psaní životopisu pohovor u zaměstnavatele problémy nezaměstnanosti úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice

2. Podnikání

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	druhy a struktura organizací nejčastější formy podnikání drobné a soukromé podnikání
Průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí	

5.9.6 Design a konstruování

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
							0,25	

Charakteristika předmětu

V tematickém okruhu Design a konstruování se žáci seznámí s bezpečnostními pravidly. Prakticky se učí poskytovat první pomoc při úrazu elektrickým proudem. Pomocí elektrotechnických stavebnic sestavují jednoduché obvody, ověřují funkčnost jednotlivých konstrukčních prvků.

Okruh je vyučován v zimních měsících.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - vést žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
 - vést žáky k co nejlepšímu provedení pracovního úkolu
 - poukazovat na možná zdravotní rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci

8. ročník

1. Bezpečnostní pravidla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní	první pomoc při zasažení el. proudem, bezpečnost práce v elektrotechnice

předpisy; poskytne první pomoc při úrazu el. proudem	
Průřezová témata	

2. Jednoduché elektronické obvody

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - čte a kreslí základní elektronické značky a schémata - sestavuje podle návodu jednoduchý el. Obvod - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	čtení a kreslení základních elektronických značek a schémat, sestavení a zapojení jednoduchých el. obvodů
Průřezová témata	

5.10 Volitelné předměty

Charakteristika oblasti

Volitelné předměty jsou nabízeny v 6.-9.ročníku dle zájmu žáků a podmínek školy.

5.10.1 Seminář ze společenskovedních předmětů

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Seminář propojuje a třídí poznatky osvojené ve společenskovedních předmětech, zaměřuje se hlouběji na problematiku regionu. Je určen pro žáky se zájmem o historii i současnost, o problémy související s rozvojem osobnosti mladého člověka.

5.10.2 Seminář a praktikum ze zeměpisu

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Výuka tohoto předmětu je zaměřena na praktické práce se základními zeměpisnými pomůckami: např. plány, grafy, informačními tabulkami, statistickými údaji; na používání údajů z různých pramenů: např. audiovizuálních materiálů, cestovních průvodců aj. Dále na orientaci v krajině za pomoci orientačních přístrojů, na interpretaci přírodních úkazů, na cílené pozorování geografických objektů, jevů a procesů zejména v regionu.

5.10.3 Seminář z matematiky

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Seminář z matematiky by měl napomáhat rozvoji paměti, kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím matematických problémů. Žáci by si prostřednictvím matematiky měli poradit s praktickými úlohami denní potřeby. Měli by aktivní činností provádět rozbor problémů a nalézat řešení, odhadovat výsledky, přesně a stručně se vyjadřovat.

5.10.4 Seminář z matematiky (pro třídy se zaměřením na matematiku a přírodovědné předměty)

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Tento seminář z matematiky je určen pro talentované žáky ve třídách se zaměřením na matematiku a přírodovědné předměty. Žáci v tomto předmětu řeší složitější matematické příklady v novém učivu, prohlubují si své znalosti. Měli by aktivní činností provádět rozbor problémů a nalézat řešení, odhadovat výsledky, přesně a stručně se vyjadřovat.

6. ročník

1. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - řeší situace s využitím dělitelnosti - analyzuje a řeší jednoduché problémy - odhaduje a vypočítává obsahy rovinných obrazců	Zábavná matematika Číselné řady Vennovy diagramy Magické čtverce Římské číslice Dvojková soustava Obsahy obrazců ve čtvercové síti Složená tělesa z krychlí Sestrojování úhlů kružítkem Dělitelnost 11, 12, 15, Výpočet počtu dělitelů Základy kombinatoriky – procházky po čtvercové síti
Průřezová témata	

7. ročník

1. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - řeší aplikační úlohy na procenta - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	Zábavná matematika Středový a obvodový úhel Pravoúhlá soustava souřadnic Oxy Osová a středová souměrnost v pravoúhlé soustavě souřadnic Oxy Mnohoúhelníky Shodné zobrazení – posunutí, otočení Poměr Procenta Hranoly Hranol s podstavou deltoidu Pascalův trojúhelník Kombinační číslo
Průřezová témata	

8. ročník

1. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí - užívá k argumentaci a při výpočtech věty týkající se pravoúhlého trojúhelníku - matematizuje jednoduché reálné situace, používá vzorce	Zábavná matematika Logické úlohy Mocniny se záporným mocnitelem Mocniny s racionálním mocnitelem Konstrukce odmocnin Eukleidovy věty Dělení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem Třetí mocnina dvojčlenu Rozdíl a součet třetích mocnin Intervaly Nerovnice Kvadratická rovnice Rozklad kvadratického trojčlenu Pravidelné mnohoúhelníky
Průřezová témata	

1. Rozšiřující učivo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloha a problémů a nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • charakterizuje prostorová tělesa, analyzuje jejich vlastnosti • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Zábavná matematika Složený lomený výraz Netradiční geometrické úlohy Kombinatorika Základy pravděpodobnosti Kvadratická funkce Funkce s absolutní hodnotou Řešení soustavy rovnic metodou srovnávací Grafické řešení soustavy rovnic Soustavy rovnic s více proměnnými Komolý jehlan Komolý kužel Části koule Rýsování
Průřezová témata	

5.10.5 Seminář z českého jazyka

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Ve volitelném předmětu Seminář z českého jazyka je nabízeno jednak rozšíření jazykových znalostí a dovedností, jednak možnost hlubšího procvičení náročnějších témat pro žáky, jimž zvláště pravopisná část jazyka činí větší potíže. Žáci se hlouběji seznámí se zajímavostmi z části pravopisné, skladební i stylistické. Cílem je zvládnutí a používání mateřského jazyka ve všech jeho formách v souladu s požadavkem správnosti a přiměřeně konkrétní situaci.

5.10.6 Seminář z přírodopisu

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Obsahem je praktické zjišťování skutečností v přírodě zaměřené na praktické poznávání rostlin, živočichů, hornin a nerostů. Sledování zhoršování životního prostředí a podílení se na jeho ochraně. Zásady první pomoci při poraněních.

5.10.7 Seminář z chemie

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
							2	2

Charakteristika předmětu

Vede žáky k ochraně přírody a vlastního zdraví poznáváním vybraných chemických látek a reakcí. Učí je pozorovat vlastnosti látek a jejich praktické využití v nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Seznamuje žáky se zásadami bezpečné práce s chemikáliemi, zejména běžně dostupnými (např. hořlavinami a žiravinami), s poskytnutím první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami, s významným uplatněním chemie v budoucnosti a řešením problémů souvisejících s poznáváním přírody a praktickým životem.

5.10.8 Konverzace v cizím jazyce

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Od 6. do 9. ročníku je v rámci volitelného předmětu nabízena konverzace v cizím jazyce. Cílem je získávání zájmu o cizí jazyk, utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu a aktivní využití komunikace v cizím jazyce. Důraz je kladen na komunikativní stránku jazyka, rozšiřování slovní zásoby. Důležité je nebát se mluvit, být s chybami. Jazyk je procvičován na situacích z každodenního života. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce.

5.10.9 Domácnost

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Domácnost připravuje žáky na rodinný život, ovlivňuje jejich životní postoje a vztah k praktickým činnostem v domácnosti. Žáci si utřídí doposud získané poznatky a upevní si základní dovednosti a návyky z této oblasti. Předmět umožní žákům získání praktických a uživatelských dovedností spojených s vedením a provozem domácnosti a s osvojením si pracovních postupů při různých činnostech v domácnosti.

5.10.10 Sportovní výchova

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Sportovní hry jsou rozšiřujícím učivem pro talentované žáky a žáky se zvýšeným zájmem o sport. Vyučuje se jako volitelný předmět 2 hodiny týdně. Vyučovací hodiny (vzhledem k menšímu počtu žáků) jsou na úrovni tréninkových jednotek. Důležitou součástí je upevňování mezilidských vztahů a jednání fair play.

5.10.11 Technické kreslení

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Technické kreslení umožňuje žákům zvládnout základy technického kreslení. Žáci se učí používat pomůcky pro rýsování, rýsovat tužkou, používat šablony a popisovat technickým písmem, zobrazovat tělesa do roviny a opačně modelovat tělesa ze zadaných obrazů. Předmět vede žáky k přesnosti a pečlivosti, výrazně přispívá k rozvoji prostorové představivosti.

5.10.12 Seminář z dějepisu

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Tento volitelný předmět má umožnit žákům lépe poznávat dějiny vlastního národa, rozšiřovat znalosti o průběhu 2.světové války, pochopit účast československých jednotek v zahraničí a v osvobozovacích bojích. Zároveň má napomoci věnovat se náležitě období 50. a 60.let, totalitou, třídním bojem a terorem. Důležitou součástí obsahu je pluralismus kultu, tedy vzájemné ovlivňování jednotlivých civilizací.

5.10.13 Seminář z informatiky

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
					2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Předmět určen pro žáky s hlubším zájmem o výpočetní techniku.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Podklady pro hodnocení

- pozorování z hlediska přípravy žáka na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- dialog s žákem ve všech segmentech vzdělávání (jeho příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení) z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání
- testování a zkoušky
- rozhovory se zákonnými zástupci nezletilých žáků
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

6.2 Zásady hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků by mělo být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena.

Požaduje se pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné hodnocení. To musí vycházet z míry dosažení očekávaných výstupů tak, jak jsou formulovány ve školním vzdělávacím programu.

6.2.1 Hodnocení prospěchu

- Učitel přistupuje k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu.
- Učitel bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání.
- Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- Učitel přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Učitel hodnotí žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita hodnocení vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován. V tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka. V případě nezletilých žáků zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka.

Hodnocením nevyvoláváme stres. Hodnocení nesmí být trestem. Hodnocení není sankce. Hodnotíme správná řešení. Chyby slouží k nápravě – chyba je dar, nikoli problém. Omezujeme individuální zkoušení u tabule, které žáka často stresuje. Vhodnější je hodnotit vzdělávací činnosti žáka v jejich přirozené podobě a na jeho pracovním místě. Všechny důležité činnosti oznamujeme předem – včetně našich požadavků, které budeme hodnotit.

Stupně klasifikace a hodnocení prospěchu

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a

vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využívat ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou pomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje pílí, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje pílí, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Grafický projev je málo estetický. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních, nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Zpravidla prokazuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení prospěchu

Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání, to znamená:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
- kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- píle žáka, snaha a jeho přístup ke vzdělávání
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

6.2.2 Hodnocení chování

- Hodnocení a klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří v dané třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o něm ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel vychází z úrovně dodržování pravidel chování, jak jsou uvedena ve školním řádu.
- Třídní učitel bere v úvahu motivační funkci hodnocení a klasifikace chování, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření.
- Ve škole jsou žáci hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování. Porušil-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu při výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

Žák (popř. jeho zákonný zástupce) je klientem poskytované veřejné služby – vzdělávání ve škole (viz odst. 3 § 2 školského zákona: „Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou“). Škola stanovuje svým školním řádem pravidla chování a jednání po dobu poskytování služby, tj. zpravidla po dobu vyučování nebo akce, která má na vyučování přímou vazbu. V ostatních případech je občan (zletilý žák nebo zákonný zástupce žák) vázán dodržováním pravidel, která nemají ke vzdělávání poskytovanému školou právní vztah.

Stupně klasifikace a hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažnějšího přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.2.3 Stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

6.3 Slovní hodnocení

Zásady slovního hodnocení a zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:

- Učitel popíše slovním vyjádřením výsledky vzdělávání žáka stanovené školním vzdělávacím programem, chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným školním vzdělávacím programem.
- Učitel přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
- Učitel zahrne do slovního hodnocení posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnotí jeho píli a jeho přístup ke vzdělávání, přičemž přihlédne i k souvislostem, které ovlivňují jeho výkon, a naznačí další rozvoj žáka.
- Učitel uvede zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žák a jak je překonávat.
- Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle zásad a kritérií pro klasifikaci, neboť musí být zachována vazba mezi klasifikací (číselným vyjádřením) a slovním hodnocením.

O použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje v souladu se školským zákonem ředitel (se souhlasem školské rady). U žáka s vývojovou poruchou učení potřebuje k takovému rozhodnutí žádost zákonného zástupce žáka. Kvalitně hodnotit slovně vyžaduje jasné, přesné a srozumitelné vyjadřování.

Ukazatele jednotlivých stupňů při použití slovního hodnocení

- kvalita získaných znalostí a dovedností
- uplatňování znalostí a dovedností
- kvalita myšlení
- kvalita komunikativních dovedností

1 – výborný: Ovládá učivo, samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti, je samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti, originální. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně, správně.

2 – chvalitebný: V podstatě ovládá učivo, vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností. Celkem samostatný, tvořivý, pohotový. Vyjadřuje se celkem výstižně, souvisle.

3 – dobrý: Ovládá učivo s mezerami. Vyžaduje pomoc, je méně samostatný. Méně tvořivý, pohotový, vesměs napodobuje ostatní. Vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby.

4 – dostatečný: Ovládá učivo se závažnými mezerami. Znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami. Napodobuje ostatní, ovšem často chybně, nesamostatný, nechápe souvislosti. Vyjadřuje se se značnými obtížemi, nesouvisle.

5 – nedostatečný: Neovládá učivo, nemá znalosti a dovednosti. Nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný. Ani s pomocí se nedovede vyjádřit nebo jen kusým způsobem.

6.4 Sebehodnocení žáků

- Učitel vytváří dovednost žáka hodnotit sám sebe – podporuje sebehodnocení a vzájemné hodnocení jako přirozenou součást procesu hodnocení.
- Učitel vede žáka k dovednosti hodnotit sám sebe ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.
- Učitel navyká žáka na situace, kdy bude hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.

6.5 Výchovní opatření

Podle § 31 školského zákona jsou výchovnými opatřeními pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

Pochvaly

Ředitel školy může po projednání v pedagogické radě udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících a po projednání s ředitelem školy udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Napomenutí a důtky

Při porušení povinností stanovených školním řádem nebo při porušení obecně daných pravidel chování lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Další informace k výchovným opatřením:

- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí či důtky (včetně důvodů) prokazatelných způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Každé udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly a jiného ocenění z výše uvedených důvodů se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- Za přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

6.6 Hodnocení žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, právo na vytvoření nezbytných podmínek, které toto umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Z psychologického hlediska se u žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním, případně u žáků se sociálním znevýhodněním, doporučuje, pokud je to možné, používat slovní hodnocení.

Doporučuje se sdělit odpovídajícím způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a zohledněného přístupu k hodnocení a klasifikaci žáka s postižením nebo znevýhodněním.

6.7 Komisionální a opravné zkoušky

Na základě § 19 a 20 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy. V případě, že je ředitel školy vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přisedící, kterým je jiný vyučující s odbornou kvalifikací pro výuku daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti.

Obsah a rozsah

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Výsledek

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

6.8 Informační systém v hodnocení

Učitel informuje (s vědomím motivačního významu) žáky o obsahu zkoušek a činností, které budou předmětem hodnocení, o výsledku každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů, výsledků.

Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován. V tomto smyslu spolupracuje s třídním učitelem.

Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka. V případě nezletilých žáků zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka. Učitelé jednotlivých předmětů informují zákonné zástupce na třídních schůzkách, případně v konzultační dny nebo při jiných příležitostech (rozhodnutí ředitele). Třídní učitel nebo učitel informuje zákonné zástupce tehdy, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Třídní učitel informuje zákonné zástupce vždy v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem s vědomím ředitele – k tomuto účelu si třídní učitel zabezpečuje rámcový aktuální přehled o hodnocení žáků své třídy.

6.9 Další ustanovení

6.9.1 Převod slovního hodnocení na klasifikaci a naopak

Podle § 51 a 69 školského zákona škola převede slovní hodnocení na klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

6.9.2 Nehodnocení žáka

Nehodnocení žáka podle § 51, 52, 67 a 69 školského zákona:

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Ředitel školy může ze zdravotních důvodů nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela z vyučování některého předmětu; v tomto případě není žák hodnocen.

6.9.3 Individuální vzdělávání

Podle § 41 školského zákona koná individuálně vzdělávaný žák na 1.stupni základní školy za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky.

Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.

6.9.4 Hodnocení výsledků práce v zájmových útvarech organizovaných školou

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

6.9.5 Hodnocení cizinců v základní škole

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.